

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

*Sammen skaber vi det
bedste sted at bo*

Pædagogisk læreplan for Børnehaven Kaptajngården

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for personalets pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner i relation til de intentioner, mål og krav, som fremgår af Dagtilbudsloven. I teksten finder du løbende links til supplerende informationer på vores og andre relevante hjemmesider.

Læreplanen er et fagligt dokument, hvor du som læser får et kig ind i det pædagogfaglige rum. Efter hvert afsnit indsætter vi beskrivelser, hvor du kan læse om, hvordan personalet omsætter den pædagogiske læreplans intentioner og mål i praksis. Du vil her blive præsenteret for to pædagogiske værktøjer *Miniprojektbeskrivelser* og *Praksisfortællinger*, som personalet bruger i arbejdet med pædagogisk læreplanlægning.

Et *Miniprojekt* er en handling eller et forløb, som sættes i gang af en eller flere pædagogiske medarbejdere, med henblik på at planlægge, undersøge, evaluere og udvikle pædagogisk praksis. *Praksisfortællinger* er fortællinger om udvalgte episoder fra pædagogisk praksis, fortalt af pædagogiske medarbejdere, med henblik på at formidle, undersøge og udvikle den pædagogiske praksis. Formålet med at bruge disse værktøjer er, at realisere det pædagogiske grundlag og mål i den pædagogiske læreplan.

Gennem personalets beskrivelser får du mulighed for, at følge deres overvejelser og valg, når de udvikler og udfolder pædagogikken inden for læreplanens forskellige områder og temaer. Vores pædagogiske læreplan opdateres løbende med nye projekter og fortællinger fra praksis.

Vi håber du finder relevant viden og indsigt undervejs – rigtig god læselyst!

Dette er et materiale fra Faaborg-Midtfyn Kommune.

Der er hentet inspiration fra Børne- og Undervisningsministeriets "Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold" samt "Skabelon til pædagogisk læreplan".

Miniprojektskabelonen er udarbejdet i samarbejde med UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole.

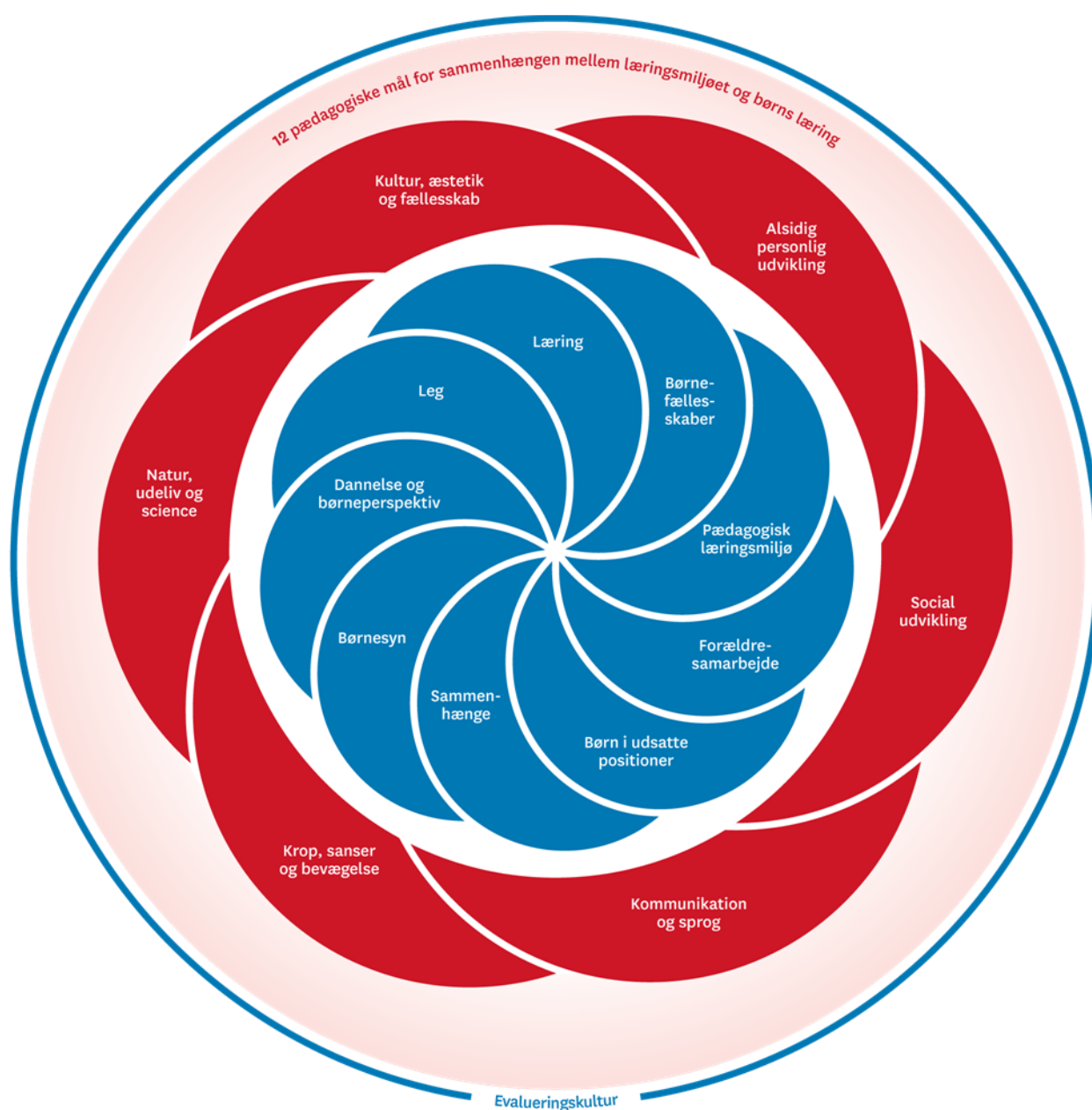
Skabelon til praksisfortællinger er udarbejdet med inspiration fra "Pædagogens grundfaglighed -Grundbog til pædagoguddannelsen", DAFOLO.

Indhold

Pædagogisk læreplan for Børnehaven Kaptajngården.....	1
Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	4
Hvem er vi?.....	6
Pædagogisk grundlag.....	8
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	9
Drenge deltager i køkkenet med egne forudsætninger – November 2019	12
Evaluering af Miniprojektet.....	13
Dyrefodring – Marts 2020	14
Analyse og fortolkning.....	15
Pædagogisk læringsmiljø.....	17
Tryllestave – Januar 2020	22
Analyse og fortolkning.....	22
Samarbejde med forældre om børns læring.....	23
Kartoffelfest – Oktober 2019.....	23
Evaluering af Miniprojektet.....	24
Arbejdslørdag – September 2019.....	24
Analyse og fortolkning.....	25
Børn i udsatte positioner.....	26
Drenge deltager i køkkenet med egne forudsætninger – November 2019	26
Evaluering af Miniprojektet.....	27
Sammenhængende børneliv	28
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan.....	32
Inddragelse af lokalsamfundet	32
Besøg på Plejecenter Åløkkeparken, Brobyværk – Februar 2020	32
Evaluering af Miniprojektet.....	33
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	34
De seks læreplanstemaer	35
Alsidig personlig udvikling	36
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:.....	36
Bedsteforældredag – Juni 2019.....	37
Analyse og fortolkning.....	38
Social udvikling	39
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:.....	39
En hjælpende hånd på parkeringspladsen – Februar 2020.....	40
Analyse og fortolkning.....	40

Kommunikation og sprog	42
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:.....	42
Krop, sanser og bevægelse	44
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:.....	44
Natur, udeliv og science	46
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:.....	46
Pædagogstuderende laver hoppebolde – Januar 2020.....	47
Analyse og fortolkning.....	47
Kultur, æstetik og fællesskab	49
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:.....	49
Ældstegruppens kartoffelteater – Oktober 2019	50
Evaluering af Miniprojektet.....	51
Evalueringskultur	52
Hvordan skaber vi en evalueringskultur?	52
Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan?	55

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der løbende til publikationen.

I Faaborg-Midtfyn kommune har vi udviklet et værktøj - *Læringsblomsten*, som hjælper os med, at holde styr på temaer og mål i den pædagogiske læreplan. Det gælder både når vi planlægger vores hverdag med børnene, samt når vi reflekterer over sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer, vi skaber, og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Her kan du få en præsentation af [Læringsblomsten](#)

Læringsblomsten findes også i en papirudgave, som du kan se et eksemplar af, hvis du henvender dig til personalet i vores dagtilbud.

Vi anvender blandt andet Læringsblomsten, når vi arbejder med *Miniprojekter* og *Praksisfortællinger*. Læringsblomsten giver os et overblik, når vi skal forholde os til læreplanens 6 indholdstemaer, samt de 12 mål for sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Temaer og mål er fastlagt via lovgivningen, og således fælles for alle dagtilbud i landet.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold.

Kaptajngården er Danmarks første gårdbørnehave med dyr, have, mark og madlavning. Her er højt til loftet og masser af muligheder for inden- og udendørs udfoldelse og udforskning.

Gårdbørnehaven Kaptajngården ligger lige uden for Vester Hæsinge på Vestergade 19, og har været børnehave siden 1. april 1990, hvor lågen for første gang blev åbnet for glade børn og forældre. I slutningen af 1800-tallet blev gården bygget af en kaptajn og fungerede som almindelig gård indtil den blev lavet om til børnehave. Deraf navnet "Kaptajngården".

Vi er dybt forankret i de værdier der i sin tid skabte Kaptajngården. Vi vender pædagogik og kultur lidt på hovedet i forhold til traditionel institutionskultur.

På Kaptajngården har vi eksempelvis anbragt diverse materialer i børnehøjde – det betyder at børnene selv har adgang til at gå i gang med den opgave de har lyst til "Det er lysten der driver værket". Omvendt, ved vi som voksne, hvilke krav vi *skal* stille og hvilke udfordringer vi *skal* stille børnene overfor, så der skabes en kontinuerlig udvikling.

Vi har lagt en struktur, hvor aktiviteter sættes i gang spontant såvel som planlagt. Vi tager udgangspunkt i børnenes lege, relationer, ressourcer, interesser og signaler. Vores struktur er ikke fast og ufravigelig, men derimod en fleksibel struktur der kan ændres efter de behov den pågældende børnegruppe har.

Kaptajngårdens børn skal ses som én stor gruppe, hvor børn lærer af og inspirerer hinanden, uden primærpædagog på hvert enkelt barn. Vi har valgt denne form da vi mener at mange par øjne ser bedre end få.

Daglige aktiviteter som madlavning og pasning af dyr bliver der brugt meget tid på. Vi er en madpakkelses børnehave så alle dagens måltider bliver lavet i børnehaven. At der skal laves mad og passes dyr er nødvendige gøremål, som børnene selvfølgelig er med til. Disse daglige gøremål giver børnene nogle rutiner, så de har let ved at udføre opgaverne, men det er i høj grad også med til at appellere til deres ansvarsfølelse.

Det er de voksnes engagement i de mange daglige gøremål i stald, hus og have der inspirerer børnene i deres aktiviteter, både når de direkte deltager i arbejdet, men også når de alene eller sammen med andre udfolder sig i leg eller beskæftigelse.

Børnene har ret til selv at træffe nogle beslutninger: børnene kan være inde eller ude på alle tidspunkter altså - at gå ud og ind ad dørene, som de har lyst. Børn skal vises tillid, på den måde får de mulighed for selv at gøre sig erfaringer og afprøve egne grænser, udforske på egen hånd, øvelse i selv at løse små konflikter samt mange succeser og a-ha-oplevelser. Det er altid personalets ansvar

at placere sig der, hvor børnene er.

Ud over vores traditionskalender udarbejder vi ikke dags-, uge-, måneds- og årsplan. Hen over året arbejder børn, forældre og personale tæt sammen, hen imod det næste store arrangement fx bedsteforældredag, kartoffelfest, julemarked. Det er vores overbevisning, at børnene ved, hvad de har lyst til, og vi som pædagoger med vores faglighed, ved hvad børnene har brug for. Med faglighed og teoretisk viden i rygsækken, er vi meget opmærksomme på børnenes udvikling og er derved i stand til at vurdere hvilke aktiviteter og projekter, der skal igangsættes. Vores holdning er, at barndommen er en tid, hvor man leger, oplever, lærer og udforsker verden, danner sine egne erfaringer sammen med andre børn med tryk og kærlig støtte fra personalet samt forældrene.

En del af vores formål er at skabe et godt, trygt og lærerigt værested. At skabe en helhed, som kan give børn, forældre og medarbejdere er fælles oplevelse af sammenhæng mellem børnehave og hjem.

Derfor er der altid kaffe/the på kanden og tid og rum til at forældre kan sætte sig ved morgenbordet og få morgenmad sammen med deres barn, deltage i barnets hverdag eller være gæstekok for at nævne få eksempler. Der findes altid tid til samtaler mellem forældre og personalet - akutte og planlagte. Omvendt er forældrene medansvarlige i barnets hverdag fx ved at hjælpe med dyrefodring i weekender.

Her finder I links til andre relevante oplysninger på vores hjemmeside

[Kaptajngårdens profil og hvad der kendetegner os](#)

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Her beskriver vi, hvordan de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag kommer til udtryk hos os. De øvrige fire elementer i det pædagogiske grundlag skal fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan, så dem kan du læser mere om i de følgende afsnit.

Personalets opgave på Kaptajngården. Vi har hver vores forudsætning og erfaringer med. Når vi har valgt at arbejde ud fra en struktur hvor børnene ikke er gruppeopdelt, men selv kan vælge til og fra på aktiviteterne, er det nødvendigt at personalet som en selvfølge er opmærksomme på, hvilke børn der deltager i hvad, hvornår, og hvordan. Hvis der er børn, der kun sjældent melder sig til en aktivitet, er det personalets opgave, at finde ud af, hvorfor barnet ikke er med og derefter sammen med kollegerne drøfte hvad der evt. skal iværksættes. Ind imellem er der børn, der skal have et lille "skub" og hjælp for at komme videre. Det er vores ansvar at "se børnene" og give støtte og opmuntring til at bryde eventuelle grænser.

Børnesyn: Kaptajngårdens børnesyn, tager udgangspunkt i barnets perspektiv; Hvordan bringer vi barnets perspektiv med ind i en større sammenhæng?

Derfor har vi ikke faste pladser ved måltider og derfor har børnene friheden til selv at vælge om de vil lege ude eller inde, derfor er vi én stor børnegruppe og ikke opdelt i forhold til alder eller aktiviteter og derfor står næsten alting i børnehøjde.

I det følgende afsnit kan I læse om hvordan personalet pædagogisk støtter op om barnets dannelse, evne til at tage del i et fællesskab, og kompetencer til at udvikles og dannes alene og sammen med andre.

Børnene på Kaptajngården har mulighed for selv at få indflydelse på de valg der træffes i løbet af en hel dag. De valg børnene træffer om at være ude eller inde, hvem der leges med og hvordan med hvad der leges, er naturligvis understøttet af personalets faglige indsigt i det enkelte barn, som udmøntes i guidning og sparring og opfølgning med barnet, så det bliver muligt for barnet at træffe gode og lærerige beslutninger, men også at blive samlet op og guidet, hvis barnet har truffet et valg der fortrydes igen. Livet skal mærkes og personalet på Kaptajngården ved hvornår barnet har brug for enten guidning, opsamling eller et lille skub til at træffe eller afprøve egne beslutninger.

Personalets opgave er at være nærværende og til stede hele tiden, både synligt og usynligt, at være inspirerende og motiverende og omsorgsgiver. At skabe de rammer der gør det muligt for barnet at udvikle sig og eksperimentere med egen formåen.

Billedet på Kaptajngårdens børnesyn, udfoldes i det følgende:

Leg: Barnets perspektiv handler om at være spontan, dynamisk, nysgerrig og legende. Forudsætningerne for lysten til at lege, er bl.a. at man har nogle gode, sjove og givende legerelationer. På Kaptajngården er børnene ikke opdelt i grupper, netop fordi de selv skal kunne tiltrækkes og vælge de legerelationer, som er ligeværdige og givende for den enkelte. Og med vores pædagogiske briller, hænger det ikke altid sammen med at være lige gamle eller at skulle den samme aktivitet. Når barnet har fundet sine ligeværdige og sjove og kloge og fantasifulde legekammerat for dagen, så skal barnet have mulighed for at kunne blive i relationen, selvom legen afbrydes og der skal spises. Måske indtages frokosten lettere når den gode energi mellem gode venner er til stede.

Vores struktur er derfor bygget op om tanken om at der skal være plads til leg. Det er igennem legen børnene udvikler sig. I legen kan man udforske og være nysgerrig, i legen kan man afprøve det man lige har opdaget og i legen kan man indtage forskellige roller og afprøve egne kompetencer. I legen kan man spejle sig i sine kammerater, i legen kan man drømme og fantasere, i legen kan man eksperimentere med sanser, motorik, forståelse af verden, sin viden og kompetence i sig selv og andre.

Det er Kaptajngårdens opgave at opstille læringsmiljøer, der giver legen de bedste vilkår. Både med og uden inspiration og støtte fra personalet. Se mere om dette i afsnittet om læringsmiljøer.

”Venskabet er på samme tid det vigtigste resultat af og den vigtigste vej til menneskets skaben af sig selv og dets verden”(Erik Sigsgaard, Børn og institutioner)

”Vi er hvad vi er, men vi er også hvad vi bliver gjort til.” (Erik Sigsgaard, Børn og Institutioner)

Vores børne- og menneskesyn er fundamentet for vores fokus på at der skal være plads til at træffe sine egne valg og følge egne initiativer. Det er vores pædagogiske ståsted, fordi vi tror på at alle mennesker udvikler sig forskelligt og i forskellige tempi.

Rollemodeller: Vi er meget bevidste om at børnene, for at udvikle sig optimalt, har brug for inspiration, støtte, omsorg og guidning og at det er vores opgave, som pædagoger at sikre dette. Vi er meget bevidste om at det er os, som er rollemodeller for børnene og som giver børnene noget at spejle sig i, i kraft af den måde som vi selv agerer, men også i kraft af den måde vi sammensætter aktivitetsgrupper på og i måden vi tilrettelægger og strukturerer rammerne for børnene. Så: *”Vi er hvad vi er”, som mennesker, ”men vi er også hvad vi bliver gjort til”*. Det sidste skal vi være yderst ydmyg overfor. Med vores påvirkning af børnene, gør vi dem også til et produkt af vores tilgang og syn på livet, idet vi er rollemodeller og de spejler sig i os. Men vi skal også være bevidste om at vi selv, som uddannede pædagoger og ansatte i et samfund, selv er produkter, af det som vi er en del af og som vi spejler os i.

Kerneopgaver: personalets kerneopgaver er at være omsorgsgivere, rollemodeller, bindeled mellem hjem og børnehave og ikke mindst samarbejdspartnere med vores forældre.

Forældresamarbejde: Personalet i Kaptajngården, er ikke de eneste rollemodeller for barnet. Det er kun i den tid barnet er i børnehave. Forældrene er de vigtigste rollemodeller i barnets liv. Derfor tager Kaptajngårdens værdisæt og tilgang til børn og børns udvikling, udgangspunkt i

forældresamarbejde. Meget af vores struktur og især kultur, beror på at der tilstræbes et tæt og tillidsfuldt samarbejde mellem vores forældre og os som institution. Et af de primære formål med Kaptajngårdens struktur og kultur, er at skabe en sammenhæng mellem barnets verdner, hjemmet og børnehaven. Deraf vores fundament og kultur med dyr, mark og madlavning. Børnene kan deltage i helt dagligdags rutiner, som dyrefodring, tilberedning af dagens frokost og eftermiddagsmad og arbejdet i haven og hos dyrene. Igennem disse meget hverdagsprægede rutiner, oplever børnene en tryghed i at der er en dagsrytme, kontinuerligt samarbejde og nærvær med personalet omkring rutinerne. Vi har et stort morgenbord, hvor forældre er velkomne til at sidde med og spise morgenmad, hvis de har tid og lyst. Der er altid en personale omkring bordet, som hjælper med at få taget afsked med forældrene. Der er tid til at barnet kan nå at acceptere og føle sig tryk i overgangen mellem hjem og børnehave. Det er vigtigt at vores hus, Kaptajngården skaber en tryk ramme for børn men også forældre i aflevering og overgangen mellem hjem og institution. Så ser barnet at forældrene har et tillidsforhold til personalet og stedet, hvilket hjælper barnet til at acceptere overgangen. Se mere i afsnittet om forældresamarbejde.

Derudover skal børnehaven også skabe sammenhæng mellem samfundets normer og værdier og børnehavens normer og værdier.

Dannelsen opstår, når vi hjælper og guider barnet til at strukturere denne nysgerrighed og spontanitet, så børnene får læring med sig. – Læring om hvem de selv er, alene og sammen med andre. – Læring om at alt det de oplever kan foldes ud og bruges igen og igen, som erfaringer og minder der trækkes op ad hatten og som bliver stærkere og beriger det enkelte barnet endnu mere, når det deles med andre og der opstår et fællesskab. En følelse af at barnet har noget med sig i kraft af sig selv og egne oplevelser, som beriger andre. Fællesskabet opstår når barnet oplever, at det at dele sine erfaringer og oplevelser med andre, gør at de andre børn bliver nysgerrige og inspirerede og giver et gensvar på barnets input. Dannelse er også erkendelsen af at når man er blevet en del af et fællesskab, så må man også gradvist mere udvise hensyn og tage ansvar for hinanden og sine egne handlinger.

Demokrati, betydning af gensidighed mellem individ og gruppe:

Dannelse er også, når man udfordres på at bruge de tillærte kompetencer i forskellige arenaer. Det betyder at barnet lærer hvordan man begår sig i både vante og selvvalgte situationer, men også i fremmede, nye og ikke selvvalgte situationer. Det er vigtigt at vi, som personale laver læringsmiljøer, som udfordrer dette. F.eks i form af regelmæssige gruppeaktiviteter, både i aldersvarende grupper og i blandede alderstrin. Vi følger primært op på de initiativer og interesser børnene selv udviser, for det er her opmærksomheden og læringspotentialet er størst. Ligeledes fortæller det børnene at de får fremragende ideer, som kan bygges videre på og det bringer børnene i spil. Dette understøtter udviklingen af børnenes selvværd.

Men børnene skal også dannes og udvikles til at acceptere at de skal deltage i input fra andre. Det være sig vokseninitierede aktiviteter, besøg udefra, accept af kammeraters input. Især de ældste, bliver konfronteret med mange vokseninitierede aktiviteter, samlinger i aldersgruppen og forventningen om at kunne indgå i kravssituationer. Se mere i afsnittet om overgangen fra børnehave til skole.

Med disse muligheder -og efterhånden som alt dette er blevet til læring, er man godt på vej til at blive et dannet og helt menneske, som kan begå sig i det samfund, som venter efter børnehavetiden. Spiren til at blive et godt medmenneske og en god samfundsborger, er lagt.

Vores børnesyn handler således om at støtte op om barnets nysgerrighed, og pædagogikken handler om at facilitere rammerne, så barnet kan få svar på sin nysgerrighed, få mulighed for at dele sine erfaringer, føle sig betydningsfuld, føle sig tryk nok til overhovedet at være nysgerrig og til at dele sine erfaringer og oplevelser, at have frihed til at gøre alt dette.

[Her finder du links til andre relevante oplysninger på vores hjemmeside om, hvordan vi forholder os til de fem centrale elementer.](#)

[Kaptajngårdens grundlæggende pædagogik, værdier, principper og kerneopgave](#)

Vi arbejder hele tiden med udvikle vores *Børnesyn*, samt syn på *Dannelse og børneperspektiv*, *Leg, Læring og Børnefællesskaber*. Efterhånden som vi arbejder med elementerne i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan de fem elementer bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene.

Drenge deltager i køkkenet med egne forudsætninger – November 2019

Personalets udviklingsfokus

En gruppe drenge deltager sjældent i de daglige aktiviteter omkring madlavning. Når de inviteres til deltagelse vælger de det fra med begrundelsen at de er i gang med at lege.

Drengene bruger meget tid på at lege med beyblades og sværd, det er derfor tanken at inddrage disse elementer i madlavningen som en leg..

Miniprojektets fokus

I dette projekt er der fokus på at inddrage gruppen af drenge som sjældent deltager i madlavningen. Drengene skal opleve at madlavningen kan være en leg samt at den tager udgangspunkt i børnenes interesser her og nu.

Projektet har fokus på at koble børnenes egen leg i vokseninitierede aktiviteter og skabe en aktivitet som tager udgangspunkt i børnenes interesse her og nu.

Gruppen af drenge inviteres til at fortælle om beyblade og de lege de er interesseret i. Til frokosten skæres ofte frugt og grønt som drengene skal være med til at skære ud i figurer de leger og herefter præsentere for de øvrige børn og voksne til frokosten.

Som optakt til projektet inviterer jeg mig selv med i drengenes leg når de leger med Beyblades og med sværd for at blive inspireret til de figurer mv. der fanger deres interesse.

Herefter inviteres drengene til at komme og lave deres egne figurer og sværd i køkkenet. Det laves af grøntsager som tomater, agurk, æbler og det der ellers er til rådighed i køkkenet. Drengene inviteres ikke til

madlavning men deres figurer foreslås anvendt til frokosten. Dermed har de indirekte hjulpet med madlavningen hvor der skulle skæres grønt som tilbehør.

Der dokumenteres ved billeder af projektet. Drengenes udtalelser kan anvendes hvis dette giver mening. Billederne bruges med forældrene som hører om drengenes projekt.

Projektet finder sted én gang. Herefter evalueres det hvorvidt det lykkedes at inddrage drengene. Er der behov for at tilpasse aktiviteten afprøves dette igen med udgangspunkt i evalueringen som afslutningen på første gang.

Projektdeltagere

Gruppen af drenge og Allan.

Forældrene inddrages gennem billeder af proces og figurer på facebook.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Drengene skal opleve at det er en spændende aktivitet at deltage i madlavningen når man inddrager deres perspektiv og har forventninger om deltagelse omkring et emne de i forvejen har kendskab til (de kender figurerne).

Der tages i udgangspunkt i legen som primært fokus på deltagelse i en voksenstyret aktivitet.

Drengene arbejder med personlig udvikling i projektet, hvor de oplever en voksen der tager udgangspunkt i børnene og deres interesse.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Det forventes at drengene deltager i madlavningen og giver udtryk for at deltagelsen er sjov. Det kan fx være bemærkninger om at det er sjovt eller spændende at deltage.

Skulle projektet ikke fange drengenes interesse giver dette også mange svar i forhold til inddragelse af deres perspektiv fx om man skal skifte scene for udførelsen eller om der skal arbejdes mere med selve indholdet af aktiviteten – om forberedelsen skal være en færdiglavet figur, en skabelon eller vejledning.

Evaluering af Miniprojektet

Refleksion over praksis

Efter at have gennemført projektet en gang laves hermed denne evaluering.

Der var god deltagelse fra drengene og alle sammen deltog i aktiviteten.

Forinden havde de været meget nysgerrige på mit ønske om deltagelse i deres leg og har efterfølgende af flere omgange inviteret mig med i deres leg.

Drengene var i gang i 1 time og lavede hver flere figurer som pyntede bordet. Drengene var også optaget af sværd, men kom med den ide at vi kunne skære figurerne ud med de små knive (køkkenknivene de selv havde skåret grøntsagerne ud med).

Drengene har siden aktiviteten deltaget i madlavningen i kortere eller længere tid af gangen – dette på trods af at der ikke hver gang laves figurer.

I personalegruppen har vi drøftet projektet og italesat vigtigheden af at vi altid er nysgerrige på de børn der ikke deltager af sig selv eller som aktivt vælger noget fra. I dette tilfælde til fordel for noget andet.

Samtidig giver det et billede på vigtigheden af at inddrage børnenes forudsætninger.

Sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse

Det har givet drengene deltagelse i madlavningen, som de ellers ikke gjorde. Det har efterfølgende givet deltagelse fra drengene i madlavningen af flere omgange.

Derudover har vi i personalegruppen reflekteret over hvordan vi skaber spændende aktiviteter i køkkenet som inspirerer alle børn til deltagelse.

Opfølgning

Projektet er afsluttet men erfaringerne bruges fremadrettet i lignende aktiviteter.

Videndeling

Projektet har været vendt mundtligt i personalegruppen hvor alle personaler har hørt om projektet og har givet tilbagemelding på refleksioner over egen praksis i køkkenet.

Dyrefodring – Marts 2020

Indledning – begyndelse

På Kaptajngården har vi en masse dyr. Vi har Høns, ænder, får og grise. Alle dyrene skal fodres hverdag, de skal tilses og holdes øje med om de har det godt, og om der er kommet lam, kyllinger eller ællinger når det er sæson for det.

Hændelse– handlingsforløb

Det er en daglig rutine at vi om formiddagen samler en lille flok, børn der skal hjælpe med at fodre og tilse dyr. Nogle tider på året er der flere dyr end på andre. Vi har bla. slagtesvin foråret og sommer, og ænder om efteråret. Vi starter med at finde det rigtige foder, børnene ved godt at det er vigtigt at dyrene får det foder der er beregnet til dem. Så går vi en runde rundt til alle dyr.

Når vi går rundt og fodre, er der masser vi kan tale om. Regner det, eller skinner solen. Vi skal passe på, når vi går i mudderet, at vi ikke sidder fast. Sker det at en sidder fast i mudderet, må vi lave en redningsaktion, og måske skal en voksende ud på det dybeste sted og finde en gummistøvle.

Vi snakker også om hvorfor vi har dyrene. Og mange af dem har vi jo for at vi kan få kød i fryseren. "Kan I huske til jul da vi spiste andesteg, til vores store jule middag?" og det kan børnene godt.

Dyrene skal også have vand. Og en vandslange er sjov, og kold når det er vinter og støvlen bliver fuld med vand. Men pyt vi går ind og skifter, det er jo hvad der sker når man øver sig!

Vi skal også køre med trillebør og fylde foder i de store tønder, køre hø til fårene, strå ved høns, ænder, grise og får. Børnene hjælper og der bliver knoklet igennem. Og måske får børnene en tur i trillebøren.

Afslutning

Vi runder af når alle dyr er blevet fodret og ordnet, og børnene leger videre

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Dyrefodring er en daglig rutine. Vi tager ofte nye børn og børn, der kan behov for en tydelig genkendelig hverdag, med rundt når vi fodre. Det giver mange børn en tryk start på dagen. For de kender hurtigt opgaverne og finder ro i at komme rundt til dyrene, hvor man bliver nød til at forholde sig roligt. Det går ikke man løber og råber højt. Det kan dyrene ikke lide og det kan børnene tydeligt se. Derfor giver det mening for dem at man forholder sig roligt blandt dyrene.

Børnene lære at hjælpe hinanden, for man kan ikke løfte en tung spand alene. De øver på at vente på tur, for alle kan ikke give fårene mad, men bliver nød til at vente til hønsene skal have mad.

Der bliver åbnet op for nye relationer, da spirende venskaber bliver styrket gennem samarbejdet, når vi fodre.

Børnene for også en mere tryk tilknytning til den voksne, da der er ro omkring fodringen, og ofte er der heller ikke så mange børn, her er tid til snak og fordybelse.

Børnene lære om "fra jord til bord". Vi har dyr for at de skal slagtes og spises. Det er vores hverdag, og vi sætter stor pris på vores gode råvarer.

Nogle gange har vi desværre, men helt naturligt, dyr der dør. Det kan være både unge og gamle dyr. Her får vi en snak om livet og døden. Hvor forsvinder man hen når man dør? Er lammet oppe i himlen sammen med mormor? Er fåret ked af lammet er dødt? Det er blandt andet det børnene spørger om. Vi er ærlige i snakken, og hjælper børnene til at få en forståelse for døden. At døden er en del eller enden på livet, for os alle. De lære også at det er helt i orden at være ked af det og savne.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Når vi er ude er der højere til loftet og masser af frisk luft. Børnene ser hinanden i en anden kontekst end når de er indenfor. Her har vi et fælles mål og det skal løses. Samtidig med det skal løses øver børnene på en masse kompetencer. Her bliver øvet sociale spille regler, dannet relationer og øvet i at modtage en kollektiv besked. Den voksne går forrest og viser vejen, børnene bliver guidet og er deltagende og lære løbende på vejen.

Børnene får kendskab til de enkelte dyr, og hvordan man kan og skal tage ansvar, når man har dyr.

Der er rigtig mange sanser indtryk. Der bliver brugt følesans vi rør foder, der er en tidsel der stikker i høet, mudderet er blødt og koldt. Fårets mule er blød og grisens tryne kold og fugtig. Griselort lugter mere end fårenes lort. Vi skal bruge flere kræfter når vi køre op ad bakke end ned af bakke.

Børnene eksperimenterer med det de finder på deres vej. Hvor meget kan de fylde på trillebøren og stadig køre med den.

Børnene lære hvor maden kommer fra. De ser lammet blive født og vokse op, og når vi spiser lammefrikadellerne snakker vi om hvor kødet kommer fra.

De lære om døden. Døden er en naturlig del af livet. Når man har snakket om døden i forbindelse med at et får er dødt. Så er der noget at relatere til, den dag, barnet oplever at miste et familiemedlem. Når man snakker om døden snakker man automatisk om følelser. Og følelser er også en naturlig del af livet. At vi bliver ked af det, er vrede eller glade. Børnene lære at det er i orden at vise følelser, og lære at være i deres følelser.

Sammenfatning

Dyrene er en vigtig del af Kaptajngården. Der er så mange vigtig læring omkring dem. De skaber tryghed og genkendelighed. Her er en voksen der går forrest og pirre til børnenes nysgerrighed, opfordre til at eksperimentere og får børnene til at være modige og tro på sig selv.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Her beskriver vi, hvordan vi hele dagen skaber et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Vi tror på at et hus der er delt op i funktioner, er med til at inspireret til leg og fordybelse. At man selv kan vælge hvor man er, og selv kan vælge til, hvad man som børn mener er spændende og inspirerende. Det er vigtigt for os at vi ikke låser os fast på en bestemt funktion, men at huset er dynamisk og kan tilpasses årstiden, vejret eller børn og voksnes interesser.

Når man kommer ind i Kaptajngården er det første man møder garderoben. Garderoben er fyldt med læring. Her øver børnene sig på være selvstændige. ”At kunne selv” er en vigtigt at lære, det giver selvværd at kunne selv, og der skal være plads til at øve. Er det varmt eller koldt? skal jeg have jakke på i dag? Lynlåsen driller, men barnet prøver selv med guidning af en voksen, lykkeds det ikke, så kan de være at ens ven kan. Der øves også på at holde orden, at rydde op efter sig selv, så det er til at finde sine sko eller jakke næste gang barnet skal ud. For det er meget nemmere at man ikke altid skal have fat i en voksen for at finde sine sko.

På badeværelset er der både toiletter og puslebord. Her øves alt fra renlighed til at tage strømper på til at synge en sang. Her er ro og nærvær. Det skal være rart at blive skiftet eller få tørre bukser på efter et uheld.

Når man går videre i huset vil man opdage at huset hverken er stue eller funktionsopdelt. Der er køkken, udestue, morgenmadsstue og en opholdsstue. Køkkenet er huset hjerte. Her er der altid gang i madlavning, for alle dagens måltider laves i børnehaven. Her finder man altid en voksen, og

her er ro til fordybelse og snak. Her skrælles, snittes, klippes og hakkes. Hvor kommer tomaten fra? Er kødet fra vores egne grise? Hvor meget kaffepulver er det nu der skal hældes op? Der afholdes kartoffelskrælle konkurrence så skrællerne flyver om ørene. Der trænes tålmodighed for det kan tage lang tid at lave med til alle i huset. Og man bliver nødt til at gøre tingene færdig, inden man går videre til næste leg.

I køkkenet har børnene mange nye madvarer i hænderne, som med et barns naturlige nysgerrighed fører til mange dialoger om, hvad det er, hvor det kommer fra, hvordan smager det osv. Under madlavning opstår mange forskellige dialoger mellem børn og voksne om oplevelser barnet har haft hjemme eller fortællinger om noget nyt barnet har lært. På Kaptajngården er det pædagoger der deltager i madlavningen og alle har deltaget på kursus i fødevarehygiejne. Vi har valgt at madlavningen sker i en turnusordning, hvor alle pædagoger er i køkkenet, for hver især at kunne følge børnenes udvikling, afprøve nye retter og derigennem inspirere børn og personale til nye kulinariske oplevelser.

Madlavningen er som mange andre aktiviteter på Kaptajngården dynamisk og kan flyttes rundt i huset. Tidligt om morgenen flyttes skrælning af gulerødder fx ind i stuen eller grøntsagerne kan i fællesskab skylles af udenfor om sommeren. Udendørs har vi med hjælp fra forældre og lokalområdet, bygget en stor bålplads, hvor gryder kan simre imens børn og voksne tilbereder maden i det nye overdækkede udekøkken med rindende varmt og koldt vand, strøm og fast underlag.

Kommer man i huset om morgenen vil man blive mødt af et morgenbord omringet af børn og forældre, der sammen nyder dagens første måltid. Det er vigtigt for at kunne tilbyde børnene en rolig morgen. For nogle giver morgenbordet ro til at de ikke behøves at jage ud af døren der hjemme, da de sammen kan sætte sig og spise i børnehaven. Nogle sidder også bare i 5 minutter sammen med barnet og får en kop kaffe. Her er mulighed for at finde lige den facon der passer til den enkelte familie og det enkelte barn. Der er altid en medarbejder (et andet ord end medarbejder ville være godt, jeg kan bare ikke komme på det!) omkring morgenbordet, så der er også plads og ro til en snak om stort og småt.

Her i morgenmadsstuen bliver der også leget i dukkekrogen, her øves der på rollelege. Børnene øver sig på turtagning og på at følge hinandens ideer. Der kan også opstå konflikter, hvis de ikke kan blive enige. Men så er det godt den voksne kan træde til og hjælpe parterne med at løse konflikten. Rollelege er giver vigtig læring og udvikler kompetencer børnene får brug for i den virkelige verden.

Ting er tilgængelige i børnehøjde. Det kan man se i det store skab midt i rummet. Her er sakse, lim, tape, papir, tudser og farveblyanter frit tilgængeligt. Og det bliver flittigt brugt. De større børn tegner og klikker mønstre og figurer. De mindre børn øver at mestre at kunne holde på en blyant og klippe med en skaks. Er der for svært, ja så er der heldigvis er lidt større barn lige ved siden af der kan hjælpe.

Inde i den anden stue er der en masse mindre zoner. Her har vi et vindue som børnene vinker fra når de siger farvel til far og mor. Det er trygt at have et sted at sige farvel fra. Der er en stor sofa,

der indbyder til en hyggestund og historiefortælling. På biltæppet bliver der leget med biler. De bliver sorteret, kørt på værksted når de er kørt galt og placeret på alle p-pladserne børnene kan finde på tæppet. Her skal man dele, blive enige om legens gang og øve sig på at lege efter de aftalte regler. Det kan også være at tæppet for en dag forvandles til verdens største zoologiske have, med både spækhuggere, elge og elefanter.

På de borde der er på stuen bliver der bla. langt puslespil. De nemme og middelsvære kan børnene selv tage frem. De svære puslespil står på en høj hylde sammen med en masse spil. Her er der læring i at noget kan og må man selv, andre ting skal man spørge om. På bordene kan vi også hjælpe til med at forberede ting til køkkenet. Det kunne være skrælle æbler eller gulerødder. Eller måske leger vi med robotter og I-pads. Der er mange muligheder og den eneste begrænsning er fantasien.

Vi kan også når legetøjet at ryddet væk holde samling, rundkredslege (et andet lidt mere fagligt ord må findes!) holde fødselsdag, sætte musik på og få rystet kroppen!

I og med at vores rum er dynamiske, bliver de tre største rum til middag forvandlet til spisestuer. Børnene er med til at rydde op og dække bord. Der tælles, øves i hvor mange glas det er fornuftigt at bære, skal vi bruge kniv og gaffel eller ske? De store børn hjælper de små, alles kompetencer er i spil.

I huset finder man også nogle små rum. Her kan børnene gå ind og lukke døren og finde på deres ynglingsleg med deres bedste venner, uden at blive forstyrret af alt for mange børn og voksne.

I den ene rum sover børnene til middag. Der bliver langt madrasser ud på gulvet sammen med børnene. De bliver puttet, får en historie, og vi prioriterer at den voksne sidder hos dem til de sover. Det giver tryghed og ro for børnene.

Pavillonen ligger midt på gårdspladsen. Her er masser af plads. Her kan vi samle alle børn til samling, gruppesamling eller fødselsdag. Når vi er så heldige at få besøg fra musikskolen er der plads til at alle der har lyst kan synge, danse og spille. Til daglige er det børnenes interesser og behov der afgøre hvad der er af aktivitet der er i pavillonen. Er der brug for ro og fordybelse så tegner vi, laver perler bygger med klodser eller måske tager vi en tur fra KBH til Århus med tog på projektoren, og det kræver jo billetter, konduktør, togføre osv. En anden dag laver vi danseshow, og børnene øver sig til ynglings musikken og planlægger et fremvisning af showet for de andre børn.

I dette rum er børnenes kompetencer i spil, de øver sig og bliver bedre til at mestre. Og det gælder alt fra finmotorik, grovmotorik, planlægning og gennemførsel af en voksenvalg eller selvvalgt aktivitet. Børnene øver sig og lære at navirere i at nogle gange er det en tvungen aktiviteter den voksne har valgt og andre gange er det børnene, der har valgt aktiviteten.

Stalden er vores ekstra inderum i forbindelse med uderummet. Nogle gange om året er stalden det samlende punkt for vores allervigtigste begivenheder. Det er her vi samles til julemarked, bedsteforældredag, og kartoffelfest. Begivenheder er samler børnehaven, familier, naboer og nærområdet. Til daglig er det et ekstra rum hvor vi bla. kan lave gymnastik på store måtter, cykle, spille hockey, spise mad, eller søge i ly for regn, blæst eller sol.

Vores udeområde har en meget stor og vigtig funktion på Kaptajngården, derfor har vi indrettet det mangfoldigt og bruger det rigtig meget.

Vi har det hele så at sige, store og små træer, bakker, køkkenhaven, shelter, udekøkken, stort blåhus, bålsted, sandkasser, store og små gynger, cykelbaner, huler, legehuse, vandbane, Frugthave, en udendørscene mm.

Vi giver med vores fantastiske udeområde på Kaptajngården mulighed for at lege eller lave aktiviteter ude året rundt i alt slags vejr, der er højt til loftet derude. Vi pirotere at uanset om man er et barn der elsker vind i håret, eller en ikke bryder sig om at blive våd, er det en menneskeret at kunne fordybe sig i sin leg udenfor. Derfor rummer vores udeområde masser af muligheder. Der er mulighed for at trille ned af bakker, spille boldspil på boldbanen, optræde på udendørsscenen.

Vi tror på at børn bliver inspireret af naturen og den læring den byder på, samt at det er en menneskeret at kunne have mulighed for at komme ud i den.

Naturen selv byder på de bedste legetårne/rutsjebaner, så derfor rummer vores legeplads ikke noget sådan, vi mener at vi i samarbejde med børnene kan skabe bedre legetårne/rutsjebaner end man kan købe sig til.

At man sammen kan skabe det man står og mangler, mener vi er med at styrke børnene i deres fantasi, kreativitet, samarbejde og dannelse, egenskaber som bliver vigtigere og vigtigere i vores samfund. Læringen om at man kan få det man har brug for til at ske hvis man prøver og evt. får hjælp.

Vores udeområde giver utrolig mange muligheder for sanser og motoriske oplevelser og er derfor en meget vigtig del af børns læring. Børnene har mulighed for at blive bombaderet med indtryk når de er udenfor og oplever årets gang, der er dyr man kan lugte, røre ved, lytte til, man kan blive våd hvis det regner og der er vandpytter, sand og jord der klister og giver beskidt overtøj, træer man kan klatre i og træne sine færdigheder, man kan falde over muldvarpeskud/træødder mm. hvis man ikke er opmærksom på hvor man sætter sine fødder når man bevæger sig rundt på den ujævne skovbund, der kan smages på frugt fra frugttræerne, krydderier/grønt fra køkkenhaven. Der er også mulighed for at lave huler eller gemme sig i en busk så man kan lege i fred uden at blive forstyrret.

Har man en lille forskerspire i maven og er vild med at undersøge dyre og insektliv giver en tur rundt i haven med forstørrelsesglas og en spand adgang til en utrolig verden af frygtindgydende minimonstre og smukke farverige væsner. Så kan man jo vise vennerne de fantastiske fund og måske bliver de inspireret til at tage med på den næste ekspedition. Når man har dyr og et stort udendørs areal at passe på er der tit mange opgaver som skal passes og gøres, dette sker med udgangspunkt i at alle kan deltage hvis de har lyst, f.eks. hvis der bliver savet brænde eller flækket brænde, deltager børnene med den kompetence de formår. Brændet skal jo flyttes, måske bag på mooncar eller i en trillebør. Måske laver vi en menneskekæde og flytter brændet på den måde, der er mange muligheder og udgangspunktet er at alle kan deltage og få en rolle i aktiviteten, for dermed føle sig en del af et fællesskab. Det at kunne skabe noget sammen som et fællesskab er en meget vigtig læring i livet.

Vores dyrehold skaber muligheder for at komme tæt på dyr og hjælpe med at passe disse, nogen gange er det lettere at forholde sig til dyr end mennesker der kan være lidt kompliceret når man f.eks. er ny i en børnehave. Dyrene giver også mulighed for at forholde sig til livets begyndelse og

afslutning, børnene oplever disse ting som et naturligt del af livet når dyrene fødes, dør eller slagtes.

I vores køkkenhaven dyrker vi alle mulige former for grønsager eller krydderurter, der skal sås, plantes, luges eller høstes frugt og grønsager.

Vi har mulighed for at kunne tilberede mad andre steder end i vores indekøkken, det kunne være i vores overdækket udendørskøkken, hvor man kan tilberede et helt måltid sammen med børnene eller bare være en lille gruppe der hygger sig med at skrælle en stak gulerødder, imens dialogen flyver frem og tilbage om løst og fast.

Man kan også lave bålmad over et af vores mange bålsteder og hvis det regner kan man gøre det i bålhytten. Desuden er den et fantastisk sted at spise mad når det ikke er alt for koldt, her sidder man og spiser i andre omgivelser end indenfor. Man oplever hvad der sker når myrene får øje på ens mad eller når maden hurtig bliver kold fordi det blæser lidt.

De mange forskellige legehus udenfor inspirerer til og giver mulighed for at lege rollelege, de ligger i grupper så der kan bo naboer og legen kan rumme flere "familier" eller butikker, så der kan rummes flere børn i legen. Det er vigtigt igennem legen at kunne øve sig på den virkelige verden, så man kan opbygge de kompetencer der er brug for i livet.

Når man trænger til lidt ro i benene efter leg på bakkerne eller i skoven, er der intet så godt som en tur på gyngen, både de store gynger hvor man kan ligge ved siden af hinanden og synge eller de små der kan bruges til at vise hvor højt man har lært at gynge.

Herunder ser I en illustration – Læringsmiljø-modellen. Den viser, hvilke elementer der tilsammen udgør det pædagogiske læringsmiljø: De daglige rutiner, vokseninitierede aktiviteter og børnekultur – holdt sammen af lege og fællesskaber.

Her finder I links til andre relevante oplysninger på vores hjemmeside.

[Hverdagsliv på Kaptajngården](#)

[Børn i køkkenet](#)

[Madlavning, dyr og pædagogik](#)

Vi arbejder hele tiden med at udvikle vores *Pædagogiske Læringsmiljø*. Efterhånden som vi arbejder med læringsmiljøet i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi udvikler læringsmiljøet i vores hverdag sammen med børnene.

Tryllestave – Januar 2020

Indledning – begyndelse

En dreng har igennem længere tid talt om hans interesse for Harry Potter, hans har især spurgt mig om jeg kender de forskellige tryllestave. Jeg sagde at vi en dag kunne prøve lave vores egne, da dagen kom fortalte vi højlydt at nu skulle vi lave trylle stave og hvis man ville være med skulle man komme over i Pavillonen.

Hændelse– handlingsforløb

Derover satte vi os foran storskærmen og så nogle billeder af tryllestave vi talte om hvad men kunne bruge den til, der var flere forslag: "man kan få nogle til at flyve", man kan lave ild". Vi blev enige om at de tryllestave vi skulle lave kun måtte bruges til noget godt, f.eks. at rydde op mm.

Vi startede med at gå ud i vores lille skov og finde hver en pind der skulle være ens tryllestav. Der blev talt om former på pindene og længder, om pinden var rådden eller frisk. Der var nogle mindre børn der havde svært ved at finde en pind, men så hjalp de store børn dem. Derefter gik alle over i pavillonen og vi satte os ved to borde, derefter fandt jeg alle de materialer der lige var tilgængelige frem på bordene, lim, perler, glimmer, garn, tudser, fjer mm. Nu var det så op til børnene at dekorere deres tryllestav som de syntes, de mindre børn iagttog de store inden de selv gik i gang. Imens spillede vi Harry Potter musik i rummet, nogen af børnene kendte musikken.

Afslutning

Værkstedet fortsatte i flere timer og børn kom og gik, nogen lavede flere en tryllestav. Der blev leget troldmænd og damer og tryllet overalt resten af dagen.

Der blev taget billeder og fortællingen blev delt med forældrene så snakken kunne fortsætte hjemme.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Børnene oplever at deres ideer tages alvorlig og kan føres ud i livet og at de har indflydelse på deres hverdag i børnehaven. De oplever at det er en proces der skal planlægges og udføres i etaper hvis man gerne vil have et godt resultat. De oplever at ved at lytte til forskellige børns ideer kan hjælpe dem med at få et bedre resultat. De oplever at de kan få hjælp af hinanden til at løse deres opgaver og at nogle er eksperter til forskellige ting. De får et større ansvar for det de har fremstillet når de selv har haft indflydelse på fremstillingen og udformningen. De oplever at forskellighed er ok når de ser alle de forskellige måder en tryllestav kunne ende med at se ud.

Der kan opstå nye relationer når alle har samme udgangspunkt og har opbygget ideen i fællesskab.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

For personalet er det fantastisk når det lykkes at fange og udføre et barns ide og få den til at vokse så alle kan deltage og samles om det fælles projekt. Det viser at vi voksne ikke skal være bange for at lade børn være medskabere af dagsorden for pludselig er der mange der har medejerskab af aktiviteten og hjælper med at opretholde den. Forældrene oplever at deres børn bliver taget alvorlig og lyttet til.

Sammenfatning

Børn der bliver lyttet til og oplever de har indflydelse får ansvar og medejerskab for at aktiviteten lykkes. De får større mod og tro på at deres mening har en betydning i den verden de lever i.

[Samarbejde med forældre om børns læring](#)

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

[Her finder I links til andre relevante oplysninger på vores hjemmeside.](#)

[Forældresamarbejde på Kaptajngården](#)

[Samarbejde med bestyrelsen og deres arbejde](#)

Vi arbejder hele tiden med udvikle vores *Samarbejde med forældre om børns læring*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan samarbejdet med forældrene er med til at sikre trivsel, læring, udvikling og dannelse for børnene.

Kartoffelfest – Oktober 2019

Personalets udviklingsfokus

Kartoffelfesten er en af Kaptajngårdens traditioner. Den afholdes en gang om året sidst i oktober. Alle familier inviteres til fællesspisning på Kaptajngården og der lægges op til at alle familier kan deltage i forberedelserne. Familierne kan melde sig til at lave forskellige retter på menuen. Desuden er der altid god opbakning fra forældre og bestyrelse til at få klargjort stalden til fest. Der skal stilles borde og stole op.

At alle familier inkluderes og føler sig velkomne. At forældrene bliver set og hørt, får anerkendelse for deres deltagelse i forberedelserne, maden og kagerne roses og nogen som ikke altid er så synlige, bliver set og hørt for det de har lavet. Denne følelse tager de med sig i hverdagen og forældrene taler mere sammen end før fordi de har fået øjnene op for flere end før festen.

Miniprojektets fokus

At alle familier inkluderes og føler sig velkomne. At forældrene bliver set og hørt, får anerkendelse for deres deltagelse i forberedelserne, maden og kagerne roses og nogen som ikke altid er så synlige, bliver set og hørt for det de har lavet. Denne følelse tager de med sig i hverdagen og forældrene taler mere sammen end før fordi de har fået øjnene op for flere end før festen.

Projektdeltagere

Alle familier og personaler.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Børnene får en fælles oplevelse med deres forældre. De viser deres sted frem og de viser sig selv frem. Forældrene oplever det samme og desuden også følelsen af at være med i et større fællesskab. Den enkelte har en betydning for fællesskabet. Der indgår både kultur, æstetik og fællesskab – alsidig personlig udvikling – social udvikling – kommunikation og sprog, når familierne taler sammen på tværs af forskellige hjemmekulturer og nationaliteter – børnene formidler et teaterstykke og synger – krop, bevægelser og sanser, børnenes teaterstykke og sangoptræden.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Vi skaber et inkluderende miljø for alle børn og familier. Vi skaber rum til en fælles oplevelse for den enkelte familie, som er med til at styrke forældrenes indsigt og forståelse for barnets verden.

Evaluering af Miniprojektet

Refleksion over praksis

At der er rigtig meget praktisk arbejde forbundet med festen. Vi har haft det til overvejelse om der er traditioner vi skal droppe. Vi endte på at kartoffelfesten er vores vigtigste arrangement i løbet af året, fordi det skaber et stort medejerskab for både forældre og børn. Børnene skal optræde og vise noget for deres forældre. Et projekt der virkelig vokser af. Forældrene ser hinanden og inkluderer hinanden i et stort fællesskab. Det giver en bedre kontakt mellem os og forældre og det betyder ofte at nogle forældre, som før var lidt forsigtige, kommer ud af busken. Det giver indblik i vores hverdag og alle forældre ser hvad vi er i stand til navigere i. Det giver også en respekt fra forældrene at vi har kræfter til at stable et så omfattende projekt på benene. Derfor er nogle så hjælpsomme med oprydningen måske. De bliver også taknemmelige over at vi gør det for dem og at vi alle personer er tilstede, fordi vi godt gider gøre noget særligt for og sammen med vores familier. Festen er et led i at skabe sammenhæng mellem institution og familier. Og mellem familiernes verden og barnets verden i børnehaven.

Sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse

Det læringsmiljø vi skaber bidrager til at føle sig som en del af et større fællesskab. Det skaber sammenhæng for barnet at kunne være sammen med forældrene i børnehaven og at kunne vise forældrene noget, som de har øvet sig på og føler sig stolte af. Som beskrevet tidligere, er alle læreplanstemaerne i spil.

Opfølgning

Når vi skal til forberede festen igen. Her tales der om oplevelser som har været en udvikling vi har set som en direkte følgevirkning af festen. F.eks. nye relationer mellem forældre, mere synlighed og opmærksomhed fra enkelte forældre, bedre kontakt og børn der måske er begyndt at ses fordi forældrene mødtes ved festen.

Videndeling

Inklusion, betydningen af medejerskab

Arbejdslørdag – September 2019

Indledning – begyndelse

Det er arbejdslørdag. Personale, forældre og børn samles på gården. Vi har en masse opgaver der skal løses.

Hændelse – handlingsforløb

Uden mad og drikke duer helten ikke. Så vi samles om morgenbordet. Får sagt godmorgen, spist og fordelt opgaver.

Her efter går vi ud og arbejder. Der er opgaver for alle både børn og voksne. Der skal bla. gøres rent, bygges, laves mad, ryddes op, muges ud, fejes, køres rundt med drikkevarer så det arbejdende folk ikke tørster.

Der bliver arbejdet i mindre grupper rundt om på gården, der bliver hygget og snakket. Ikke mindst bliver der knoklet igennem for at få gården så fin som overhoved mulig. Der bliver skabt nye relationer, og vi lærer alle hinanden bedre at kende.

Når nogle er færdige med deres opgaver, finder de steder hvor der mangler en hjælpende hånd.

Når vi når middag har madholdet tilberedt en lækker middag til alle mand. Vi spiser i fællesskab, snakker om dagen, har vi nået det hele? Er der noget som mangler?

Hvis folk har lyst og mulighed går de ud og gør færdig, hvis vi mangler noget. Alle hjælper alle.

Afslutning

Løbende over dagen, går folk hjem. Nogle har haft mulighed for at hjælpe en time, andre har mulighed for at hjælpe flere timer.

Der bliver gået en runde og set på alle projekterne. Der er blevet knoklet igennem og der er blevet lavet en masse. Vi på gården en meget taknemmelige over hjælpen.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Børnene får en anden oplevelse af at være i børnehave. Det er særligt at være i børnehave sammen med sine søskende og far og mor. Det giver tryghed for barnet at se det store fællesskab der er den dag. Børnene kan huske at det var deres far eller mor der var med til at bygge bla. Vores vandbane. Det giver medejerskab, at de har været med at til arbejde og de passer bedre på tingene, for de har jo selv været med at bygge dem.

Børnene skaber nye venskaber, det giver god grobund for nye venskaber når man ser far og mor arbejde sammen med andre forældre.

Børnene bliver del af et større fællesskab. De ser personale, forældre, børnehavebørn og søskende arbejde sammen. Det giver dem en tryghed som følger med når de møder ind i børnehaven når det bliver hverdag igen.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

For personalet er det en dag hvor vi lære børn og forældre at kende på en anden måde end i hverdagen. Vi arbejder sidde om sidde og har nogle uformelle snakke om stort og småt. Vi får skabt relationer, der gør at det er nemmere og mere trygt, hvis vi på et tidspunkt skal have nogle svære snakke.

Forældrene for ejerskab for vores gård. Det er også deres børnehave lige som det er deres børns børnehave. Det gør dem trygge at kende gården, de andre forældre og børn, samt personalet.

Sammenfatning

En arbejdslørdag er mere end bare arbejde. Det er en dag, hvor der bliver dannet fællesskaber, venskaber og medejerskab.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Her finder I links til andre relevante oplysninger på vores hjemmeside.

[Tilgang til børn i udsatte positioner](#)

[Forebyggende indsatser](#)

Vi arbejder hele tiden med udvikle vores *Arbejde med børn i udsatte positioner*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi skaber et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn lige muligheder for at deltage i hverdagens fælleskaber.

Drenge deltager i køkkenet med egne forudsætninger – November 2019

Personalets udviklingsfokus

En gruppe drenge deltager sjældent i de daglige aktiviteter omkring madlavning. Når de inviteres til deltagelse vælger de det fra med begrundelsen at de er i gang med at lege.

Drengene bruger meget tid på at lege med beyblades og sværd, det er derfor tanken at inddrage disse elementer i madlavningen som en leg..

Miniprojektets fokus

I dette projekt er der fokus på at inddrage gruppen af drenge som sjældent deltager i madlavningen. Drengene skal opleve at madlavningen kan være en leg samt at den tager udgangspunkt i børnenes interesser her og nu.

Projektet har fokus på at koble børnenes egen leg i vokseninitierede aktiviteter og skabe en aktivitet som tager udgangspunkt i børnenes interesse her og nu.

Gruppen af drenge inviteres til at fortælle om beyblade og de lege de er interesseret i. Til frokosten skæres ofte frugt og grønt som drengene skal være med til at skære ud i figurer de leger og herefter præsentere for de øvrige børn og voksne til frokosten.

Som optakt til projektet inviterer jeg mig selv med i drengenes leg når de leger med Beyblades og med sværd for at blive inspireret til de figurer mv. der fanger deres interesse.

Herefter inviteres drengene til at komme og lave deres egne figurer og sværd i køkkenet. Det laves af grøntsager som tomater, agurk, æbler og det der ellers er til rådighed i køkkenet. Drengene inviteres ikke til madlavning men deres figurer foreslås anvendt til frokosten. Dermed har de indirekte hjulpet med madlavningen hvor der skulle skæres grønt som tilbehør.

Der dokumenteres ved billeder af projektet. Drengenes udtalelser kan anvendes hvis dette giver mening. Billederne bruges med forældrene som hører om drengenes projekt.

Projektet finder sted én gang. Herefter evalueres det hvorvidt det lykkedes at inddrage drengene. Er der behov for at tilpasse aktiviteten afprøves dette igen med udgangspunkt i evalueringen som afslutningen på første gang.

Projektdeltagere

Gruppen af drenge og Allan.

Forældrene inddrages gennem billeder af proces og figurer på facebook.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Drengene skal opleve at det er en spændende aktivitet at deltage i madlavningen når man inddrager deres perspektiv og har forventninger om deltagelse omkring et emne de i forvejen har kendskab til (de kender figurerne).

Der tages i udgangspunkt i legen som primært fokus på deltagelse i en voksenstyret aktivitet.

Drengene arbejder med personlig udvikling i projektet, hvor de oplever en voksen der tager udgangspunkt i børnene og deres interesse.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Det forventes at drengene deltager i madlavningen og giver udtryk for at deltagelsen er sjov. Det kan fx være bemærkninger om at det er sjovt eller spændende at deltage.

Skulle projektet ikke fange drengenes interesse giver dette også mange svar i forhold til inddragelse af deres perspektiv fx om man skal skifte scene for udførelsen eller om der skal arbejdes mere med selve indholdet af aktiviteten – om forberedelsen skal være en færdiglavet figur, en skabelon eller vejledning.

Evaluering af Miniprojektet

Refleksion over praksis

Efter at have gennemført projektet en gang laves hermed denne evaluering.

Der var god deltagelse fra drengene og alle sammen deltog i aktiviteten.

Forinden havde de været meget nysgerrige på mit ønske om deltagelse i deres leg og har efterfølgende af flere omgange inviteret mig med i deres leg.

Drengene var i gang i 1 time og lavede hver flere figurer som pyntede bordet. Drengene var også optaget af sværd, men kom med den ide at vi kunne skære figurerne ud med de små knive (køkkenknivene de selv havde skåret grøntsagerne ud med).

Drengene har siden aktiviteten deltaget i madlavningen i kortere eller længere tid af gangen – dette på trods af at der ikke hver gang laves figurer.

I personalegruppen har vi drøftet projektet og italesat vigtigheden af at vi altid er nysgerrige på de børn der ikke deltager af sig selv eller som aktivt vælger noget fra. I dette tilfælde til fordel for noget andet.

Samtidig giver det et billede på vigtigheden af at inddrage børnenes forudsætninger.

Sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse

Det har givet drengene deltagelse i madlavningen, som de ellers ikke gjorde. Det har efterfølgende givet deltagelse fra drengene i madlavningen af flere omgange.

Derudover har vi i personalegruppen reflekteret over hvordan vi skaber spændende aktiviteter i køkkenet som inspirerer alle børn til deltagelse.

Opfølgning

Projektet er afsluttet men erfaringerne bruges fremadrettet i lignende aktiviteter.

Videndeling

Projektet har været vendt mundtligt i personalegruppen hvor alle personaler har hørt om projektet og har givet tilbagemelding på refleksioner over egen praksis i køkkenet.

Sammenhængende børneliv

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Børn og forældre skal opleve gode og trygge overgange fra såvel dagpleje eller vuggestue til børnehave og videre fra børnehave til forårs-SFO og skole.

Barnet i centrum

Overgangene mellem institutioner er meget vigtige i et lille barns liv.

Derfor arbejder vi - ligesom kommunens øvrige institutioner - efter materialet "Barnet i centrum" som følger barnet, fra det starter i institution, til det går i skole.

Vi bruger materialet i forbindelse med de samtaler, vi holder med forældrene. Vi holder obligatoriske samtaler 3-5 måneder efter opstart og igen i efteråret, inden barnet skal i forårs-SFO.

Hvis der er behov for det, holder vi også en samtale, inden barnet starter og eventuelt også i løbet af børnehavetiden.

Fra dagpleje til børnehave

På Kaptajngården nyder vi at få besøg af byens kommende børnehavebørn, primært fra dagplejere eller private passere.

Dagplejerne kommer på besøg med deres børn efter aftale. Samarbejdet betyder, at kommende børnehavebørn lærer Kaptajngården at kende, således at det ikke er nyt og fremmed, når de engang skal starte i børnehaven. Det er bestemt dagplejernes fortjeneste, at meget få børn er utrygge og kede af at starte i børnehaven.

Kaptajngårdens personale får også en enestående mulighed for at se børnene i deres kommende ramme, men sammen med de voksne, børnene kender i forvejen. Det giver barnet en tryghed inden overgangen fra dagpleje til skole og sikrer, at barnet ikke ser Kaptajngården, som et "nyt" sted, når det starter.

Tre gange om året inviterer vi til "åben låge-dag" for alle de lokale dagplejere og private passere. En dejlig formiddag, hvor rigtig mange kommende børn slår vejen forbi Kaptajngården. Ved dette besøg er vi som børnehave vært, og de kommende børnehavebørn får en smagsprøve på børnehavelivet. Dagen byder på fælles dyrefodring, leg inde og ude og et lækkert "ta' selv-bord" af frugt, grønt, brød og kød (fra egne dyr).

Hvis et barn har en særlig indsats i dagplejen aftales en overleveringssamtale mellem dagpleje og Kaptajngården. Ved denne samtale deltager børnehaven, dagplejeren, forældre og relevante fagpersoner.

Organisering af hverdagen i barnets første måneder i børnehave (Opstart er måneden barnet fylder 2 år og 11 måneder)

Besøg på Kaptajngården

Alle kommende nye børn er velkomne til at besøge os sammen med deres forældre. Vi tilbyder en rundvisning efter aftale, hvor vi viser og fortæller om vores børnehave. Herudover har vi altid tid til at få besøg, så barnet og forældrene kan lærer stedet at kende inden opstart. Dette kan også være en eftermiddag, hvis man tilfældigvis er i nærområdet, børnehaven og dyr må altid besøges også i weekenderne.

Opstart og indkøring

Når den store dag kommer, hvor børnehavelivet starter, er barn og forældre velkomne. Vi anbefaler at forældrene er med barnet de første par dage, ved opstarten. Der er mange nye ting som barnet skal forholde sig til, både nye voksne og børn samt nye og større omgivelser.

Der vil være en af de uddannede faste pædagoger, som følger barn og forældre det første stykke tid. En af de første dage i opstarten holder vi en opstartssamtale, med forældrene, hvor vi får drøftet alt det praktiske og vigtige omkring barnet og jeres familie. Vi har udarbejdet nogle spørgsmål som vi snakker ud fra, så vi kommer rundt om hele barnet og dets ophav.

I den første tid af barnets børnehveliv, møder barnet og forældrene hverdagens rutiner:

- **Morgenbord:** I kaptajngården er både forældre og børn velkomne til at spise morgenmad fra åbningstid til kl ca. 9:30. Når barnet er klar til at sige farvel til Mor og Far, så står vi klar med den voksne som barnet ønsker at vinke med
- **Bleskift:** Vi skifter børnene og dem som er klar til det øver toiletbesøg, vi øver at tage tøj af og på for at styrke selvhjulpenheden hos børnene
- **Morgenmødet:** Børn og voksne gennemgår dagens aktiviteter. Alle de yngste børn deltager altid på morgenmødet, og vi voksne sørger hver især for at få delt de yngste ud på vores værksted.)
- **Værksteder/samlinger:** På Kaptajngården , holder vi værksteder/samlinger udefra hvad årstiden og interessen byder. Vi har nogle faste værksteder som er Dyrefodring, Madlavning og borddækning. Når vi har yngste samlinger gør vi aktiviteterne genkendelige, vi øver de samme sange, vi øver navne, vi snakker om kroppen, vi har hækledede dyr som vi synger om, som børnene får lov til at holde og kigge imens. Vi sørger for at det nye barn er sammen med en voksen som det trygt ved, i aktiviteten.
- **Frokost:** Vi har ingen faste pladser ved spisebordet, store og små spiser sammen. Vi guider de yngste i at få vasket fingre, og fundet en siddeplads om bordet. Som udgangspunkt sidder det nye barn sammen med den eller de voksne som det har skabt relation til i indkøringen.
- **Putning:** Vi har stort fokus omkring når børnene skal puttes/ sove i børnehaven. Vi ved at det har stor betydning for børn og forældre at putningen er tryk og genkendelig. Vi har fokus på at det er en genkendelig voksen som putter barnet, en voksen som barnet har en tryk relation til. Den voksne bliver ved børnene indtil de sover, eller tager de børn med ud som ikke kan sove, efter vurdering.
- **Eftermiddag/dagens afslutning:** Vi holder løbende øje med de børn som sover, og når børnene efterhånden vågner, hjælper vi dem med at få skiftet ble/ toiletbesøg. Vi har fokus på at bleskiftet skal nærværende, det skal være en god stund hvor barnet kan vågne i dets eget tempo. Eftermiddagen er den tid hvor man spiser eftermiddagsmad, og sammen med de voksne afslutter dagen, hvor aktiviteterne ikke er så mange, men der er fokus på leg både ude og inde. Og for det nyopstartede barns vedkommende er denne aktivitet tit voksenstyret. Når barnet hentes, vil man altid kunne få information om hvordan barnets dag er gået. For os er det naturligt at overlevere barnets dag fra den ene pædagog til den anden, så informationer ikke går tabt, men kan overleveres videre til forældrene når barnets hentes.

Godt i gang samtaler

Der er to pædagoger som er tovholdere omkring de yngste børn i børnehaven og som har ansvaret for at holde samtaler, møder og få fulgt op på alle de yngste børn.

Vi har som et nyt tiltag tilbudt alle nye børn "godt i gang samtaler" efter ca. 3 måneder i børnehaven eller før, hvis det giver mening eller der er behov herfor. Ved denne samtale har vi fokus på barnets udvikling og trivsel de første måneder af dets børnehveliv. Vi evaluerer opstarten og vores fælles forventninger, om der er fokuspunkter, både i børnehaven og hjemme, eller er der noget i børnehaven vi skal gøre mere eller mindre af. Dette møde er forældrenes møde, og her vil vi gerne sikre os fra børnehavens side at barnet og forældrene føler sig hørt og set.

Vi understreger at forældrene til enhver tid kan komme og bede om en snak/møde hvis behovet opstår, og omvendt henvender vi os til forældrene hvis vi har en bekymring omkring barnet.

Det overordnede fokus på hverdagen for det nystartede børnehavebarn er genkendelighed og nærvær.

Fra børnehave til forårs-sfo

De kommende skolebørn besøger skolen ca. 4 gange i løbet af de sidste måneder i børnehaven. Her besøger vi 0. klasse og SFO'en, og vi møder de børn, som bliver de kommende klassekammerater.

Det er nogle hyggelige besøg, hvor der bliver sunget, lavet opgaver, leget og spist madpakker. Fagpersonalet får ligeledes mulighed for at tale med hinanden.

I hverdagen bliver gruppen af kommende skolebørn udfordret på koncentrations- og samarbejdssiden, men også på de personlige og sociale kompetencer. Alt sammen med henblik på at ruste dem så godt som muligt til det kommende skoleliv.

Eksempler på hvad børnene "udsættes" for:

- Via familie billeder skal børnene fortælle de øvrige børn om deres familierelationer - personlige forhold.
- At tegne og male ud fra et fastlagt tema - skal-opgave.
- Orienteringsløb i hold - samarbejdsopgave.
- Sange og sanglege - styrke det musiske.
- Fortællerunde, hvor børnene fortæller om stort og småt - turde turde og lytte
- Gåture rundt og opleve lokalsamfundet - viden om.
- Opgaver og lege, som kræver, at man samarbejder med en eller flere af sine kammerater - sociale kompetencer.

Aktiviteterne bliver naturligvis tilpasset børnegruppen og er således ikke de samme hvert år – for at behandle alle børn ens, skal de behandles forskelligt. Vi tager udgangspunkt i børnenes behov og interesser og arbejder i nuet, således sikrer vi god indlæring.

Som udgangspunkt skal barnet starte i skole det år barnet fylder 6 år. Er der tvivl om barnets skoleparathed drøftes denne bekymring og tiltag i samarbejde med forældrene og eventuelle tilknyttede konsulenter. Ved eventuel skoleudsættelse er der forældrene og dagtilbudslederen der anmoder skolen om udsat skolestart. Dette bevilliges af skolelederen i barnets skoledistrikt.

Fagpersonalet på Brobyskolerne, SFO'en og børnehavens fagpersonale, afholder samarbejds møder ca. 2. gange om året. På disse møder aftales fælles aktiviteter, besøg hos hinanden, overleveringsmøde, fælles forældremøde og andet.

Samarbejde med skolerne

Børnehave- og skolekultur er to forskellige kulturer. Kulturer, der konstant skal være i udvikling med henblik på et øget samarbejde. Det er derfor vigtigt, at såvel skole som børnehave kender hinandens kulturer, herunder forventninger, børnesyn, arbejdsmetoder, målsætninger, visioner samt lære- og årsplaner. Kendskab til og forståelse for institutionernes forskelligartede kulturer vil have den virkning, at overgangen fra børnehave til skole blive mere harmonisk for børnene, hvilket er af stor betydning for børnenes trivsel og indlæring.

I området ligger følgende folke- og friskoler, som vi på Kaptajngården samarbejder med:

[Brobyskolerne](#)

[Broby Friskole](#)

[Hjemly Friskole](#)

[Håstrup Friskole](#)

Vi arbejder hele tiden med at bidrage til et *Sammenhængende børneliv*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi sikrer sammenhæng i børnenes liv og læring, i overgangene mellem hjem, dagtilbud og skoler, samt hvordan vi tilrettelægger vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Her finder I links til andre relevante oplysninger på vores hjemmeside.

[Kaptajngårdens samarbejde med lokalsamfundet](#)

Vi arbejder hele tiden med *Inddragelse af lokalsamfundet*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi inddrager lokalsamfundet i arbejdet med at skabe trygge og udviklende læringsmiljøer for børnene.

Besøg på Plejecenter Åløkkeparken, Brobyværk – Februar 2020

Personalets udviklingsfokus

Vi er nysgerrige på hvilket sammenspil det giver børn at møde ældre mennesker i fælles aktiviteter. Hvad bliver børnene nysgerrige på når de sammen med de ældre laver forskellig aktivitet. Hvad sker der med børnene når de står i en situation der er meget anderledes end den de er vant til fra deres hverdag.

Vil de få en større opmærksomhed på det der er anderledes og evt. kunne bruge deres kompetencer til at indgå i et udviklende fællesskab.

Miniprojektets fokus

Vi har i samarbejde med Plejecenter Åløkkeparken i Brobyværk lavet en række fællesaktiviteter, som består af forberedelse til fastelavn (male tønde, pyntes den med udklip) Fastelavn (udklædning, slå katten af tønden, syng fastelavnsange, spis fastelavnsbolle), (Påske) finde påskeæg, klippe/male påskeæg, Sang og bevægelse (børnene deltager i gymnastik og sang aktivitet og har selv 2 sange og sanglege med) Projektet er en vokseninitierede aktiviteter der har fokus på Kultur, æstetik og fællesskab samt Social udvikling, hvori der indgår leg, dannelse og børneperspektiv. Kommunikation og Sprog.

Projektdeltagere

10 til 15 børn og 2 personaler fra børnehaven, 10-15 ældre samt 2 personaler fra Ålykkeparken. Hvis der er forældre der har slægtninge som deltager på plejecenteret kan det give mening at inviter disse med for at skabe en sammenhæng imellem generationerne i børnenes liv.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Børnene oplever at få aktiveret sanser og følelser sammen med kammerater og voksne uden for institutionen. At have gode venner og værdier i mig selv når jeg deltager i fælles beslutninger og dannes i mødet med det der er anderledes end mig selv. At være kendt i og tryk ved mit lokalmiljø samt bekendt med forskellige kulturtilbud og muligheder i lokalområdet.

Erfaringer med at sprogliggøre mine tanker og behov og at være inddraget i det sociale samvær, så jeg opbygger stærke relationer på tværs af alder, køn, modersmål og social baggrund.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Alle er aktive medspillere og udviklere af fællesskaber i empatisk samspil med andre børn og voksne uden for dagtilbuddet.

Alle får oplevelser og erfaringer med egne og andres kulturelle normer, traditioner og værdier både som aktive deltagere og tilskuere.

Hvor voksne anvender et nuanceret og nærværende sprog samt sikre alles mulighed for at indgå i sproglige samspil og dialoger på tværs af alder, køn, modersmål og social baggrund.

Evaluering af Miniprojektet

Refleksion over praksis

Giver det mening at det ikke altid er de samme børn der kommer afsted, eller giver det mere mening at det altid er de sammen, så der hurtigere opbygges en relation mellem den ældre og børnene?

Sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse

Børnene oplever at være unikke i et samspil med voksne de ikke møder hver dag. Nogle børn har ikke bedsteforældre og får derfor en oplevelse af hvad livet er fra begyndelse til de sidste år der er tilbage.

Opfølgning

Hvordan inddrager vi forældrene mere i projektet? Skal de tilbydes at deltage, involveres i planlægningen?

Videndeling

Der sker videndeling ved at forskellige personaler deltager, dog med en gennemgående, derved kommer der også forskellige feedback på besøgene, hvilket giver udvikling og delagtiggøre hele huset i besøgene. Det beskrives til alle hvad besøgene indeholder på personalemøder og kommes med feedback.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Her finder I links til andre relevante oplysninger på vores hjemmeside.

Børnene er vigtige og aktive medspillere i udformning og indhold af børnemiljøet. Hvordan vi inddrager børnenes ’stemme’ i dette arbejde, har vi beskrevet yderligere i punktet [Evalueringskultur](#).

Vi har hele tiden fokus på *Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi inddrager børnenes oplevelser og perspektiver, når vi løbende vurderer og udvikler kvaliteten af børnemiljøet, som en del af arbejdet med at skabe trygge og udviklende læringsmiljøer.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Som tidligere beskrevet, har vi i Faaborg-Midtfyn kommune udviklet et værktøj - *Læringsblomsten*, som hjælper os med at holde styr på de lovfastsatte temaer og mål i den pædagogiske læreplan, når vi planlægger vores hverdag med børnene og reflekterer over sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer vi skaber og børnenes læring.

Her kan du få en præsentation af [Læringsblomsten](#)

På de følgende sider folder vi læringsblomsten ud, idet vi gennemgår læreplanens 6 indholdstemaer og de 12 mål. Under hvert tema finder du eksempler på, hvad der kendetegner de læringsmiljøer, som personalet stræber efter at skabe, samt hvad børnene skal have mulighed for at opleve i deres hverdag sammen med kammerater og personale.

I afsnittet om evalueringskultur, kan I læse mere om, hvordan vi evaluerer vores pædagogiske praksis og følger op, så vores læringsmiljøer bedst muligt understøtter børnenes brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Alsidig personlig udvikling*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- der er præget af omsorg og tryghed samt appellerer til nysgerrighed
- der understøtter samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale samt børn imellem
- hvor alle udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden gennem leg og aktiviteter – på tværs af alder, køn, social og kulturel baggrund

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at have mod på livet samt erfaringer med sociale positioner og demokratiske processer
- at være nysgerrige og føle sig trygge i verden, så de kan holde fast, prioritere og fordybe sig med tillid til egne potentialer
- at kunne engagere sig samt lege og deltage i forskellige fællesskaber, hvor de kan få hjælp til at regulere deres følelser og håndtere både med- og modgang

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres alsidige personlige udvikling.

Bedsteforældredag – Juni 2019

Indledning – begyndelse

En gang om året holder vi bedsteforældredag. Her kommer børnenes bedste- og oldeforældre, onkler, kusiner eller andre der har relation til børnene. Kun forældrene beder vi blive hjemme denne dag.

Personalet har koblet disse værdier til bedsteforældredagen:

- Forskellige verdener mødes
- Børnene viser børnehaven frem og får stort ejerskab
- Bedsteforældre får indblik i børnenes hverdag

Bedsteforældredagen foregår hvert år efter samme ramme.

Bedsteforældrene kommer kl. 10 til fællesvelkomst og en kop kaffe.

Herefter er der aktiviteter rundt omkring på matriklen blandt andet fåreklipning og smagsprøver på brændenældesuppe.

Frokost spises i samlet trop.

Kaffe og kage nydes inden dagen slutter kl. 14.

Hændelse– handlingsforløb

Brændesuppen serveres som smagsprøve til alle børn og bedsteforældre. Suppen laves fra tidligt morgen, for at være klar til gæsterne kommer. Inden bedsteforældrene kom, stod gryden og simrede over bålet. En gruppe børn skulle hjælpe med at samle brændenælder til suppen.

Alle blev udstyret med gummihandsker og spand. Herefter gik vi i samlet trop på jagt i haven efter blade fra brændenælderne.

Mange var forsigtige når de plukkede blade, nogen brændte sig en lille smule og andre mente der ikke rigtig skete noget i spanden og at det var lettere bare at trække hele planten op.

Lidt guidning i ny og næ og alle var aktive deltagere i at skaffe blade til suppen. Selv for en af dem der var lige ved at opgive, blev der fundet nye kræfter frem, da vi talte om at det jo var til alle bedsteforældrene – det var vigtigt for ham at de smagte hans yndlingssuppe, så han fortsatte med at plukke blade.

Afslutning

Brændesuppen blev et stort tilløbsstykke og flere af de børn der havde hjulpet med at plukke blade til suppen, fortalte stolt om deres store slid med at finde blade og hvor ondt det gjorde hvis man ikke var forsigtig.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Børnene er aktive medspillere i deres hverdag og bliver i fortællingen ligeværdige aktører i arbejdet med at samle blade. Nogle børn havde behov for lidt guidning for at blive i aktiviteten, men der motiveres til fortsat deltagelse og børnenes indre lyst vækkes ved at minde dem om, hvad formålet er med at samle bladene sammen og om bedsteforældrene mon kommer til at nyde suppen. Ved at tale om formål og om bedsteforældrenes mening om suppen inddrages børnene i refleksion og de udfordres på forestillingsevne.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Målet er at gøre børnene til aktive medspillere og løbende at guide børnene til deltagelse og hjælpe de børn som har svært ved at blive i aktiviteten i længere tid.

Der kræves både indlevelse, empati og inspiration fra den voksne, for dem som brændte sig eller dem der havde behov for ny motivation.

Sammenfatning

En simpel aktivitet med at samle blade giver et billede af en gruppe børn der kan motiveres og opfordres til deltagelse med lidt verbal guidning. Børnene er stolte af deres præstation og fortæller livligt om den til bedsteforældrene og er på den måde medansvarlige for suppens tilblivelse.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Social udvikling*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- der er inspirerende, udfordrende og foranderlige samt præget af leg og demokratiske praksisser med nærværende, vidende og nysgerrige voksne
- hvor alle er aktive medspillere og udviklere af fællesskaber i empatisk samspil med andre børn og voksne - såvel i som uden for dagtilbuddet
- hvor børnenes egne perspektiver inddrages og mødes med anerkendelse og respekt, når forskelligheder indgår som værdifulde for fællesskabet

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at blive mødt, respekteret og anerkendt, som dem de er i fællesskaber, hvor de kan udtrykke deres følelser og tanker og blive forstået
- at have gode venner og værdi i sig selv, når de deltager i fælles beslutninger og dannes i mødet med det, der er anderledes end dem selv

- at tage hensyn, eksperimentere, udforske, møde modstand og forskelligheder i trygge rammer sammen med gode kammerater og hjælpsomme voksne
- at være kendte i og trygge ved lokalmiljøet samt bekendt med forskellige kulturtilbud og muligheder i området

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres sociale udvikling.

En hjælpende hånd på parkeringspladsen – Februar 2020

Indledning – begyndelse

Michael og Dorthe, samt en god håndfuld børn af blandet alder. Fortællingen forgår på vores parkeringsplads. Det er en formiddagsstund inden vi skal spise til middag.

Hændelse– handlingsforløb

Der er huller i vores parkeringsplads. Dem skal vi have fyldt. Derfor opfordres en lille gruppe børn til at finde skovle. Vi skal på eventyr – ud på parkeringspladsen og fylde huller. Specielt et hul. Det foran lågen skal fyldes godt. "Hvorfor?" Spørger børnene. Tjo fordi deres forældre får mudret sko, og det kan de jo ikke køre på arbejde med, og vores gulv inden for bliver beskidt når alle skal igennem en mudderpøl for at komme i børnehaven. "NÅÅÅHHH" siger børnene og hopper lystigt i det nylagte grus, og nyder at det et øjeblik bliver rigtig mudret indtil det bliver fast og mudderfrit. Børnene fylder igen i trillebøren, og vi fylder huller, men opgaven er for stor, vi opgiver. Men der er en stor vandpyt, som gør at man ikke kan parkere på en ¼ af pladserne. Der skal da graves en rende. Men ikke alle kan hjælpe da nogle kun har kondisko på. Men de kigger så lystigt på at vandet løber over vejen og pytten bliver mindre. Nogle børn forsøger at skovle vand op af de andre pytter. Der kommer et par børn til, de bliver også fascineret af det store vandhul og den fart det løber over vejen på.

Afslutning

Der bliver rundet af, da vandlegen stopper da hullet er tomt. Vi går i samlet flok ind i børnehaven igen.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Her er en helt almindelig opgave vi skal have løst på gården. Denne blev lidt særlig da vi var to voksne og ikke så mange børn. Børnene fik en oplevelse på et ellers forbudt område, men de blev sikkert og sjovt da vi kunne være to. Børnene får ansvar og oplevelsen af at være en del af fælleskabet. De skal kende regler, eller guides til at lære reglerne for at færdes på en parkeringsplads. Her var tid til at fordybe sig i legen og få feedback og være undrende.

Børnene skulle give plads til hinanden, give turen videre, lade være med at sprøjte vand på andre. Sociale spilleregler.

Der bliver udforsket og undret over vandets finurligheder. Hvorfor bliver gruset vådt, hvor løber vandet hen, nu er vandet væk.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Her er nogle børn der for en masse ud af en helt almindelig dagligdags situation. Her er de med, de er følt i flokken. Der er voksne der føre an og børn der følger guidning til at løse en opgave.

Det er en fortælling der viser hvad der ligger i selv små oplevelser. Her et sted man normalt ikke må færdes længere tid ad gangen. Men når man har et "job" der skal løses, så må man godt.

Sammenfatning

Børnene samarbejder og skal lytte og forstå de beskeder der bliver givet. Børnene eksperimenterer og udnytter at de bliver nysgerrige.

Børnene bliver guidet så det er sikkert at færdes på et ellers usikkert sted. De voksne pirrer til børnenes nysgerrighed ved at gå foran.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Kommunikation og sprog*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- hvor voksne anvender et nuanceret og nærværende sprog samt sikrer alles mulighed for at indgå i sproglige samspil og dialoger på tværs af alder, køn, modersmål og social baggrund
- hvor alle har adgang til såvel analoge som digitale bøger, spil og skriveredskaber, som kan anvendes med og uden voksnes hjælp
- hvor de fysiske rammer giver plads til samtaler af høj kvalitet i leg, rutiner og planlagte aktiviteter, og voksne sikrer alle lige deltagelsesmuligheder ved at gå bagved, ved siden af eller foran i samvær og aktiviteter

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- positive, nærværende voksne og kammerater, der justerer deres opmærksomhed i forhold til dem og kammeraterne, mens de øver sig i at spørge, lytte og tilbyde relevante svar til hinanden

- erfaringer med at sprogliggøre deres tanker og behov og at være inddraget i det sociale samvær, så de opbygger stærke relationer på tværs af alder, køn, modersmål og social baggrund
- at både kroppen, talen og skriftsproget er i brug, når vi udforsker vores ideer, relationer og fælles omverden

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres kommunikation og sprog.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Krop, sanser og bevægelse*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- med plads til kropslig udfoldelse og mangfoldighed, hvor børnenes behov og initiativer følges og kropslig sundhed understøttes
- hvor der udvises glæde ved bevægelse, og voksne muliggør kropslig udfoldelse ude som inde samt sikrer plads til både store armbevægelser og ro til fordybelse
- hvor alle sanser påskønnes og udfordres, så børnene får erfaringer med kropslige fornemmelser og følelser gennem leg, rutiner og aktiviteter

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at mestre overgange mellem ro og bevægelse og nyde begge dele
- at tage initiativer til leg og eksperimenter med krop og sanser samt have tillid til og glæde ved bevægelse og sansede indtryk
- at kende til og forstå deres krops funktioner og behov samt reagere hensigtsmæssigt på sanseindtryk og kroppens signaler

02-01-2024

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres kroppe, sanser og bevægelse.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Natur, udeliv og science*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- der understøtter spontan glæde ved naturen, og hvor bæredygtige praksisser udfoldes
- hvor børnenes lyst til at udforske naturfænomener og lege med tal, former og mængdeopfattelser anerkendes og mødes relevant.
- hvor børnene får erfaringer med at genkende, undres og udtrykke sig om årsag, virkning og andre forklaringer på sammenhæng, mens voksne etablerer en bro mellem konkrete oplevelser og naturvidenskabens forståelser og begreber

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- glæde ved og forbundethed med naturen samt kendskab til naturvidenskabeligt og matematisk funderede begreber og forklaringsmodeller.
- erfaringer med at observere og undersøge naturfænomener i den nære og større omverden

- begyndende forståelse for betydningen af bæredygtig udvikling samt mine muligheder for selv at bidrage

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på natur, udeliv og science.

Pædagogstuderende laver hoppebolde – Januar 2020

Indledning – begyndelse

Ideen opstod en dag hvor vi havde lavet noget hjemmelavet modellervoks, hvor vi opdagede at det havde en "bouncy" effekt, jeg tænkte at vi måske kunne lave vores egne hoppebolde. Googledet det og fandt en simpel opskrift, hvor børnene sagtens kunne være med i hele processen.

Hændelse – handlingsforløb

En eftermiddag gik jeg og børnene i gang med forberedelserne til at lave vores egne hoppebolde. Vi skulle bruge plasticbægere, rørepinde, gummimælk, vand og eddike, derefter gik vi over i stalden for at blande massen til hoppebolde. Børnene, uanset alder var med, med hver deres bæger klar til projektet. Først skulle vi hælde gummimælk op, dernæst vand i, og så skulle de stille røre rundt mens der blev hældt eddike i, indtil gummimælken havde samlet sig til en fast klump i bægeret. De kunne fiske klumpen op og klemme overskydende væske ud, og forme den til en kugle, nogle børn var lidt skeptiske ved at stikke fingrene ned i bægeret, kunne ikke lide at røre ved det, men da klumpen var oppe af bægeret ville de gerne klemme vandet ud og forme det til en bold. Jo mere vand de kunne klemme ud, jo bedre hoppede bolden.

Afslutning

Der blev i børnehaven lavet et rum hvor børnene kunne afprøve deres hoppebolde, nogle forsøgte at spille med hinanden, andre at undersøge selv hvordan den hoppede.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Barnets perspektiv i fortællingen er at de får kendskab til Science, gennem udforskning af forskellig materiale sammensætninger. De er med i hele processen, de er nysgerrige, stiller spørgsmål undervejs, og er ikke bange for at fejle. De oplever at noget de selv har skabt, virker i praksis, og at boldene kunne hoppe uanset facon. Samtidig oplevede de, at de efterfølgende kunne indgå i et fællesskab med hinanden gennem leg med deres hoppebolde på tværs af alder. De har mulighed for at udforske nye materialer, de udfordres på deres rum og retnings intelligens.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Det var en rammesat aktivitet, med begrænsede muligheder, alle havde de samme materialer til rådighed, en vigtig overvejelse at gøre sig når man arbejder med Science i et børneperspektiv, de skal være nysgerrige, ikke være bange for at fejle i forsøget. Jeg havde igennem noget tid observeret nogle børn der gerne ville kaste med ting, eller havde hoppebolde med hjemmefra.

At gribe en ide som voksen, fra nogle børn, og imødekomme deres interesser samtidig med kunne skabe læring og udvikling med et mini science eksperiment, var målet.

Sammenfatning

Børnenes udbytte:

02-01-2024

- Materiale kendskab
- De bliver imødekommet, set som en betydningsfuld medaktør
- arbejdsprocessen og produktet
- fællesskab, spejling
- styrker selvværd og selvstændighed, derigennem opnås udvikling, læring, trivsel og dannelse

Voksen udbyttet:

- Materialekendskab
- Forberedelse, undersøge muligheder og virkninger
- Tilrettelægge, planlægge, udføre en pædagogisk aktivitet i børnehøjde
- improvisation ift. tidspunkt på dagen
- Fordelene ved at lave mini science forløb med børnene behøver ikke være så omfattende eller "farligt", hvis man tager de rigtige beslutninger ift. forberedelse.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Kultur, æstetik og fællesskab*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- hvor alle får oplevelser og erfaringer med egne og andres kulturelle normer, traditioner og værdier både som aktive deltagere og tilskuere
- hvor de fysiske rammer og et varieret udbud af materialer og medier inspirerer til at være undersøgende og skabende på tværs af alder, køn samt social og etnisk baggrund
- hvor voksne gennem samskabende praksisser understøtter engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed i forhold til æstetiske ind- og udtryksformer

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at få aktiveret sanser og følelser i samvær med kammerater og voksne - såvel i som uden for dagtilbuddet
- scene- og billedkunst, film, musik og litteratur samt mulighed for at deltage både som tilskuer og udøver
- adgang og kendskab til forskellige materialer og medier samt mulighed for at udfolde mig skabende og undersøgende med og uden voksne

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på kultur, æstetik og dannelse.

Ældstegruppens kartoffelteater – Oktober 2019

Personalets udviklingsfokus

At børnene kan byde ind og være medskabende i en kreativ proces.

At børnene får øje på egne kompetencer, øger selvværdet, oplever succes.

Miniprojektets fokus

I forbindelse med vores årlige Kartoffelfest, hvor alle familier indbydes til fællesspisning, underholder børnene med sang og teater. Ældstegruppen laver altid et teaterstykke, som vi selv skriver sammen med børnene. Vi tager evt. udgangspunkt i en kendt historie, som er blevet læst og arbejdet med i tiden op til Kartoffelfesten. Andre gange digter vi selv et eventyr, som børnene dramatiserer.

Vi skal opstille et teaterstykke på baggrund af en kendt historie.

Vi læser en bog: "Frode og alle de andre rødder". Dette sker i måneden op til Kartoffelfesten. 2 uger før festen, begynder vi at tale med børnene om at de skal optræde med et teaterstykke for deres forældre til Kartoffelfesten. Vi taler med børnene om de har nogle ideer?. – Der er mange, inklusiv ideen om at spille Frode og alle de andre rødder. – forslaget kommer sandsynligvis fordi de roller i bogen er så nærværende for børnene endnu.

Vi fordeler roller efter børnenes egne ønsker: der må gerne være flere med den samme rolle. – Så kan de støtte hinanden, og der er næsten altid flere som vil være den samme figur. Vi øver med børnene den sidste uge op til Kartoffelfesten.

Vi har generelprøve foran alle andre i børnehaven, på dagen, før festen om aftenen.

Vi vil dokumentere ved at der i evalueringen skrives udsagn fra børn og forældre om børnenes oplevelse af processen, samt skrive i børnenes TOU skemaer, hvilken udvikling vi ser hos det enkelte barn igennem processen.

Projektet skal udvikle og være et billede på tryk børnekultur, hvor der er plads til alles input. Alle skal føle sig set og hørt.

Det er en vokseninitieret aktivitet, som har fokus på fællesskab, medinddragelse og at fremhæve det enkelte barn.

Vi starter med at tale med børnene om at de skal optræde 14 dage før. 1. uge skriver vi stykket sammen med børnene og besætter roller. 2. uge øver vi intensivt.

Vi evaluerer ved førstkomne personalemøde.

Projektdetagere

Ældstegruppen, personale på ældstegruppen.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Selvværd, få øje på egne ressourcer og begrænsninger, accept af hvem de er, fællesskab, mod, deres egen værdi for fællesskabet. Stolthed over at overskride grænser.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Større kendskab til børnegruppen, som en helhed. Vi får set hvordan de støtter hinanden. Større kendskab til det enkelte barns formåen og rolle i fællesskabet.

Evaluering af Miniprojektet

Refleksion over praksis

Jeg bliver stresset og mister overblikket når børnene ikke gør det jeg forventer. Typisk fordi vi er kommet sent i gang og jeg tror ikke børnene er nået at blive trygge ved projektet og deres egen rolle.

Læring: vi skal gå i gang tidligere og øve i kortere intervaller. Måske skal vi lege rollerne ind længe før, så det er naturligt for dem at hoppe ind i. Vi kan lave forskellige lege, hvor rollerne indgår inden vi sætter stykket rigtigt op.

Jeg skal huske at se barnet og forstå modstanden- LYTTE i stedet for at blive stresset og miste overblik. Beholde fokus på pædagogikken og ikke produktet. Det er hele tiden en vekselvirkning mellem fokus på den enkelte og på den enkelte i gruppen.

Børnene ved mere om hvad de skal end de giver udtryk for ved generel prøven.

Sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse

Bedre gruppedynamik og forståelse for sig selv og hinandens styrker og svagheder. De bliver gode til at give hinanden plads og støtte hinanden og tage over for hinanden hvis noget går galt. De udvikler stor respekt for hinandens grænser.

Opfølgning

På et samarbejds møde og på P møde f.eks. med min kollega som er med i processen og mine andre kolleger som har set resultatet. Med børnene og høre hvad de har fået med sig i processen. Opfølgning umiddelbart ugen efter opførelsen.

Videndeling

Samarbejds møder og kollegial sparring.

Øvrige tanker og forståelser

Der er ingen børn der presses over evne, men blot lige til kanten af sin formåen. Det er her børnene opdager nye sider af sig selv og ser sig selv som en del af et større fællesskab. I forhold til forældresamarbejde inddrages forældrene i børnenes processer igennem skærpet fokus på dialog med forældrene i den periode, samt via børnenes egen fortælling og engagement eller mangel på samme. Forhåbentlig oplever forældrene i denne proces, hvor respektfuldt og kærligt konfronterende vi arbejder med det enkelte barns udvikling. En meget konkret proces, som giver meget tydelige tegn på det enkelte barns ståsted.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur?

Her beskriver vi, hvordan vi arbejder med den løbende pædagogiske læreplanlægning, samt hvordan forældre og bestyrelse inddrages i evaluering og opfølgning. Formålet med den løbende planlægning og evaluering er, at etablere og regulere vores pædagogiske læringsmiljøer, så børnene trives, lærer, udvikler sig og dannes optimalt. Vi præsenterer her nogle af de metoder og værktøjer vi anvender til dokumentation, refleksion og evaluering af de pædagogiske læringsmiljøer - i relation til vores vurdering af børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Kaptajngården har ikke en alt for fast, tidsstyret og ufravigelig struktur. Vi planlægger ikke langt ud i fremtiden men vægter i stedet spontaniteten højt. Det betyder, at vi som personale giver hinanden mulighed for at udvikle og afprøve forskellige pædagogiske tiltag, har respekt for hinandens forskelligheder, samtidig med at vi udnytter de forcer vi hver især har. Denne struktur betyder, at personalet skal være i stand til at strukturere egne arbejdsopgaver samtidig med, at de er blandt børnene og sikrer at disse trives, udforsker og udvikler sig i eget tempo gennem deres leg og færden i børnehaven. Det er vigtigt at vi som voksne er nærværende og indfølelse uanset hvordan og hvornår vi er sammen med gårdens børn.

På Kaptajngården evaluerer vi kontinuerligt vores værdier og pædagogiske målsætninger, for på bedste vis at understøtte børnenes læring, trivsel, udvikling og dannelse. Evalueringen sker i tæt

samarbejde mellem personale, bestyrelse, forældre, børn, pædagogstuderende, konsulenter, frivillige og eksterne aktører.

Kaptajngården er en børnehave i konstant udvikling. Læringsmiljøer ændres, laves anderledes og flyttes. En samlet personalegruppe ser det som en kæmpe mulighed at hver især kan sættes sine egne præg på institutionen, så vi bedst muligt sikrer at børnehavens værdier og hverdag fremstår moderne og tilpasset den aktuelle børnegruppes behov. Ikke to børn er ens og alle skal derfor behandles forskelligt, for at føle sig set, hørt og forstået.

Evalueringen sker på personale- og bestyrelsesmøder, pædagogiske dage, forældremøder og i forbindelse med samtaler med forældre fx på trivsels- og udviklingsmøder der tilbydes alle forældre minimum 2 gange årligt. Bestyrelse- og personale er til stadighed optaget af de oplevelser alle forældre bringer med sig fra mødet med Kaptajngården og afholder et par gange om året en åben cafe', hvor bestyrelsen går i dialog med øvrige forældre om bl.a. den enkeltes trivsel.

Hverdagen bærer præg af mange samtaler og små del-evalueringer med forældre i garderoben under afhentning af børn. Fortællinger om barnets dag i børnehave, overgangen fra den lille opstartsgruppe til den større fællesgruppe, ble- og sovebørn der langsomt klarer sig uden og meget andet drøftes og evalueres.

Når man er ny i børnehaven eller der sker større ændringer i familien kan behovet for samtaler skifte karakter i form af mere sparring med personalet.

Personalegruppen evaluerer på alle personalemøder en praksisfortælling eller et miniprojekt fra hverdagen og evaluerer i fællesskab med den/de personaler der har gennemført aktiviteten. På denne måde fungerer den enkeltes projekt som inspiration for de øvrige og en samlet personalegruppe får blik for at børnegruppen og det enkelte barn i præcis denne specifikke sammenhæng rummer enten udfordringer eller nye u-opdagede potentialer.

Kaptajngårdens pædagoger deltager på skift på bestyrelsesmøder og medbringer her den praksisfortælling eller miniprojekt fra seneste personalemøde. Bestyrelse og medarbejder evaluerer herefter aktiviteten ud fra et forældreperspektiv.

På daglige 10-møder sker der mundtlig evaluering og planlægning af dagen. Mødet indeholder ligeledes vigtige informationer mellem personalet, forventningsafstemning og opsummering af aftaler.

I hverdagen sker evaluering på et fagligt niveau, i samspil mellem de personaler der har gennemført aktiviteten, ved hjælp af mundtlig sparring, praksisfortællinger og miniprojekter. Vi er løbende nysgerrige på, hvordan vi bedst skaber tid og plads til denne evaluering. Derfor mødes de ansvarlige voksne for de enkelte grupper jævnligt og planlægger små og store forløb, med input fra tidligere erfaringer med børnegruppen.

I hverdagen er børnene vigtige aktive medspillere på egen hverdag, derfor bliver de også systematisk inddraget i evalueringen af de aktiviteter de deltager i. Det kan ske ved en afsluttende samling, hvor børn og personale sammen spørger hinanden "hvad var godt", "hvad skal være bedre", "hvad har vi lært/opdaget/blevet nysgerrige på" er eksempler på spørgsmål der opstår. At

inddrage børnene i evalueringen ser vi på Kaptajngården som en nødvendighed for sammen at skabe det bedste sted at være barn!

Som forberedelse til trivsels- og udviklingsmøderne udfylder personalet et trivsel- og udviklingsskema der har til formål at beskrive det enkelte barns kompetencer og eventuelle udfordringer samt børnegruppens forudsætninger. Forældrenes udfylder ligeledes et trivsels- og udviklingsskema og afleverer til personalet på mødet. På disse møder laves små aftaler og justeringer der er nødvendige for det enkelte barns fortsatte trivsel og udvikling. Efter mødet sammenskrives personalets og forældrenes bemærkninger og gemmes i barnets mappe.

Hvis det viser sig at de små justeringer på trivsels- og udviklingsmøderne ikke har en effekt eller et barn har større udfordringer end disse møder kan rumme, træder der en systematisk opfølgning i gang, hvor der i samarbejde med forældrene udfyldes en indsatsplan for barnet. Efter behov indkaldes konsulenter fra Opvækst og Læring til, i samarbejde, at give barnet de bedste forudsætninger for at lykkes. Kommunens konsulenter er her en vigtig samarbejdspartner i de sager, hvor børn har brug for særlig opmærksomhed. Indsatser og status evalueres løbende på møder mellem personale, forældre og evt. konsulenter. Der evalueres med udgangspunkt i følgende dokumentation:

- SPU (skoleparathedundersøgelse)
- TRAS (sprog)
- Sprogvurderingsredskab
- TRASMO (motorik)
- Trivsels- og udviklingsskemaer (TOU)
- Indsatsplaner
- Børnelinjen

Der er flere gange årligt besøg af forebyggende team, som består af pædagogisk- psykologisk konsulent, socialrådgiver og sundhedsplejerske. Her er der mulighed for at vende generelle problemstillinger og opståede spørgsmål om en børnegruppe eller – med forældrenes accept – et specifikt barn. Sidstnævnte hører dog til undtagelsen da sådanne samtaler altid bør finde sted sammen med barnets forældre.

Pædagogstuderende i lønnet praktik er en del af normeringen på Kaptajngården.

Pædagogstuderende på Kaptajngården er en aktiv del af hverdagen og får brede rammer til at udforske deres faglige nysgerrighed. Samtidig er de pædagogstuderende vigtige observatører af vores hverdag, kultur og pædagogiske fundament og giver vigtige tilbagemeldinger om deres praktikophold på Kaptajngården. Ligeledes evaluerer alle pædagogstuderende kort inde i deres praktik, deres første tid på Kaptajngården. Ofte vender pædagogstuderende tilbage i deres sidste praktik op til bachelor.

At Kaptajngården er en åben institution giver sig udtryk i at vi ofte får gæster udefra. Flere gange årligt får vi besøg af pædagogstuderende fra seminariet i Jelling, Japanske gæster fra Højskolen i Kerteminde, frivillige fx en besøgsbedste samt lokale kræfter i form besøg, lån af maskiner og tæt samarbejde om lokalområdets udvikling.

Besøg udefra giver børnene en forståelse for, hvordan vi byder gæster i et hus velkomne og børnene er derfor altid meget nysgerrige og fortællelystne om deres hverdag på Kaptajngården. Besøgene vækker ofte megen nysgerrighed og interesse for vores hverdag og vi bliver konstant 'målt og vejret' på vores værdier og pædagogiske fundament. I arbejdet med eksterne aktører bliver det meget tydeligt om vi er gode nok til at gøre alt det vi skriver om.

Når et barn overgår fra Kaptajngården til skole, planlægges der besøg med de lokalt forankrede institutioner og skoler. Den største aftager af børn til forårs-sfo'en er Brobyskolerne. Her følges børnene af en medarbejder fra børnehaven. Når børnene starter i 0. klasse evaluerer Kaptajngården og skolen sammen årets overgang og justerer efter behov, mål og rammer.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan?

Materialet fra de løbende evalueringer, som er beskrevet i forrige afsnit, anvendes som dokumentation for evaluering af det samlede arbejde med den pædagogiske læreplanlægning, der ifølge dagtilbudsloven skal foretages mindst hvert andet år. Formålet med samlede evaluering er, at afgøre og redegøre for, i hvilket omfang vi har levet op til det fælles pædagogiske grundlag og de tolv fælles mål under de seks læreplanstemaer.

Der udarbejdes et fælles evalueringsdesign for alle dagtilbud i Faaborg-Midtfyn Kommune, som offentliggøres på [kommunens hjemmeside](#).